ЎзССР Давлат китоб палатаси

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 15 (8.750) ◆ 1996 йил ◆ 5 февраль, душанба ◆ Сотувда эркин нархда

Пойтахтимизнинг ноёб қурилишларида

ОЛИЙ МАЖЛИС УЧУН МУҲТАШАМ БИНО

Суратли лавҳа

Алишер Навоий номли Ўзбекистон Миллий боғи қиёфаси янада гўзаллашадиган бўлди. Гап шундаки, боғ этагида, шундоққина Халқлар Дўстлиги саройининг орқасида яна бир муҳташам бино қад кўтармоқда. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси уйи учун мўлжалланган ушбу бинони тиклаш ишларини 75-қурилиш бошқармасига қарашли «Сифат» ҳиссадорлик жамияти бунёдкорлари олиб боришмоқда.

Аввало бино лойиҳаси ҳақида икки оғиз сўз. Албатта нафақат шаҳримиз, ҳатто республикамиз учун кўзгу бўладиган бу қурилиш лойиҳасини яратиш меъморлардан катта маҳорат ва масъулият талаб этар эди. Шунинг учун ҳам дастлаб бинонинг бир неча лойиҳалари яратилди. Улар устида баҳс ва тортишувлар бўлди. Хуллас Тошкент бош режа илмий-тадқиқот лойиҳа институтининг меъмори В. Акопжанян томонидан яратилган лойиҳа маъқул топилди. Чунки унда бунёд этилажак бунёд этишда ҳозирги замоннинг энг ноёб қурилиш материалларидан фойдаланилади. Уни пардозлашда асосан металл ойналар ишлатилади. Бино томи гумбазли бўлиб у шаҳримизнинг чор тарафидан яққол кўзга ташланиб туради. Айниқса мажмуанинг «Лаби ҳовуз» яқинида жойлашиши эътиборга лойиқ. Чунки ушбу кичик сув ҳавзаси ва унинг фавворалари ёз иссиғида бу ерга келиб-кетувчилар қалбига мўътадил ҳаво бахш этади. Қолаверса ташрифчилар бўш вақтларини «Лаби ҳовуз» атрофида сайр

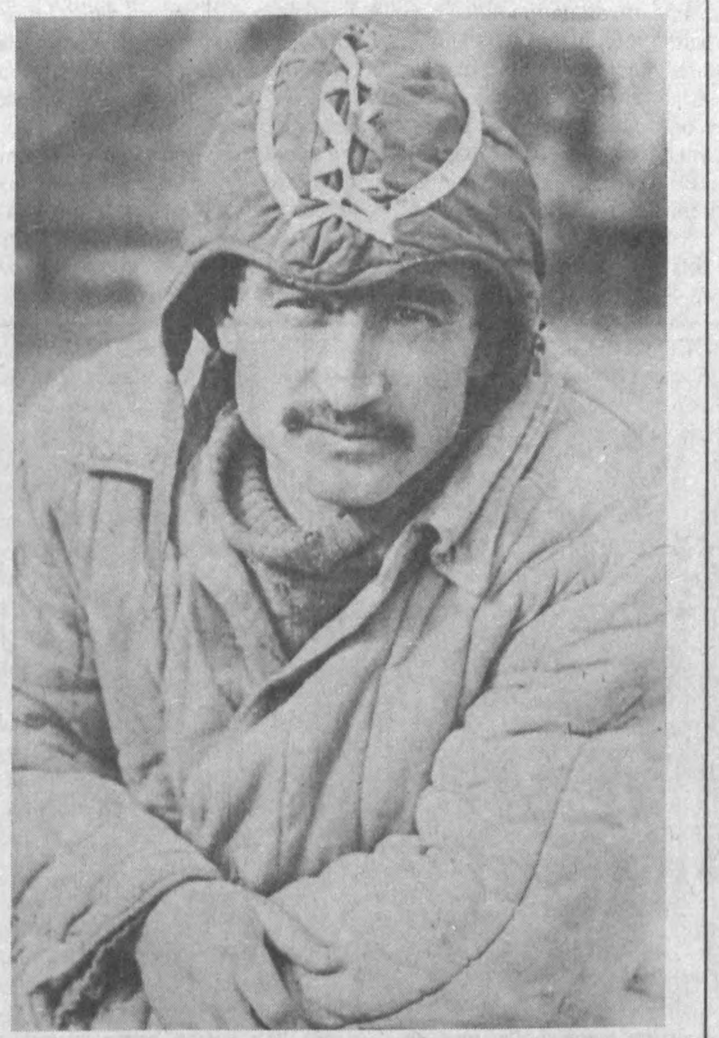

қилиш билан ўтказадилар.

бино лойиҳасида ҳамма меъморчилик талаблари ҳисобга олинган эди. Шунинг учун ҳам шу лойиҳа асосида қурилиш-тиклаш ишлари бошлаб юборилди.

Бугун қурилиш майдонида бўлган киши бу ерда қайноқ меҳнат жабҳаси ҳукм сураётганининг гувоҳи бўлади. Ҳозирча бунёдкорлик ишига 140 дан ортиқ қурувчи жалб этилган. Улар бир жон, бир тан бўлишиб пойдевор қурилишида қатнашишяпти. Бунёдкорларнинг кучи билан шу кунгача бино пойдеворига 80 минг куб бетон қуйиб бўлинди.

— Ишни уч сменада ташкил этганмиз, — дейди бизга «Сифат» ҳиссадорлик жамияти бригадаси бошлиғи Илҳомжон Турсунов. — Шу ўринда бир нарсани алоҳида қайд қилмоқчиман. Бу муҳим мажмуа қурилишига ўз касбининг усталари бўлган қурувчилар жалб этилган. Улар катта меҳнат тажрибасига эгадирлар. Жумладан, Жаббор Бобожонов, Ким Илья, Ким Петрлар шундайлар сирасига киради. Пойдевор қурилиши ниҳоясига етгач сафимиз янада ортади. Тиклаш ишларида бизга бошқа жуда кўплаб қурилиш ташкилотлари ёрдамлашадилар.

Миллий боғимиз ҳуснига ҳусн қўшадиган бу бинони

— Бизнинг қурилиш бошқармамиз зиммасига ҳамиша масъулиятли участкаларда ишлаш вазифаси топширилади, — дейди бизга бошқарма бошлиғи Абдулла Юсупов. — Чунки бунёдкорларимиз ўзларига топширилган ишларни сидқидилдан, масъулият билан адо этишади. Албатта мазкур мажмуа қурилиши ҳам биз учун яна бир синов вазифасини ўтайди. Ишончим комилки, ўз касбига садоқатли бунёдкорларимиз бу ишни ҳам шараф билан адо этишади. Хуллас, орадан маълум муддат ўтгач шаҳар марказида Ўзбекистон Республикасининг Олий Мажлиси уйи қад ростлайди. Ана шунда пойтахтимиз яна бир муҳташам бино билан безанади. Ўшанда бу ерга ташриф буюрувчилар бугунги кунда ушбу қурилишда захмат чекаётган бунёдкорлар ҳимматига тасаннолар айтишади.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

СУРАТЛАРДА: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси уйи қурилишидан лавҳалар акс эттирилган: (ўнгда) бригада етакчиси Илҳомжон Турсунов; бригада ишчиларидан (чапдан) Илья Ким, Жаббор Бобожонов ва Петр Кимлар пойдевор қурилишида; қурилиш майдонида иш қизғин (пастдаги суратлар).

Рустам Шарипов олган суратлар.

«Ўзбекистон — Ватаним маним»

ИЙМОНИМИЗДЕК ПОК ҚЎШИҚЛАР ҒОЛИБ БЎЛАДИ

Кўрик-танловнинг ҳайъат раиси, Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги Ҳамза номидаги илмий-тадқиқот институти директори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби профессор Тўхтасин ҒОФУРБЕКОВ билан суҳбат

— Тўхтасин Ботирович, «Ўзбекистон — Ватаним маним» кўрик-танлови ҳозир қайси жараёнда давом этмоқда? Шулар ҳақида муштарийларимизга сўзлаб берсангиз.

— Дастлаб, саволингизга жавоб беришдан олдин, кўрик-танловнинг ҳайъати ҳақида бир оғиз сўз айтсам. Эътибор берган бўлсангиз ҳайъатда таниқли журналистлар, бастакорлар, хонандалар, шоирлар, мусиқашунослар бор. Мамнуният билан шуни таъкидлашим керакки, улар билан ҳамфикр бўлиб ишлаш кўп нарсаларнинг ўз муддатида ҳал бўлишига омил бўлмоқда.

Кўрик-танлов қайси жараёнда дедингиз? Таъбир жоиз бўлса, тайёргарлик деярли тугаб, туманларда вилоят миқёсидаги шаҳарларда қўшиқларни ижро этиш, уни баҳолаш давом этмоқда.

Ҳайъат аъзолари яқинда вилоятларда бўлиб қайтдилар. Фарғона вилоятида кўрик-танлов ўтказишга тайёргарлик юқори савияда эканлигини кўриб хурсанд бўлдик. Тошкент шаҳрида ҳам иш ниҳоятда қизғин. Лекин барча вилоятларда иш бир хил кетяпти деб бўлмайди. Баъзи вилоятларда ҳатто Республика Вазирлар Маҳкамасининг 1995 йил 7 декабрда эълон қилинган «Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг беш йиллигига бағишланган «Ўзбекистон — Ватаним маним» қўшиқлар кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида»ги қарори билан таниш бўлмаган маданият ходимлари ҳам учради. Уларга батафсил барча шарт-шароитларни тушунтиришга тўғри келди.

— Танловнинг биринчи босқичи қачон якунланиши керак?

— Биринчи босқич, саралаш босқичи Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида ўтказилади. У имкони борича тез якунланса яхши бўларди. Танловнинг иккинчи босқичи, яъни республика якуний кўригини имкон борича июнь-июль ойида якунлашни мўлжаллаяпмиз.

— Ҳайъат раиси сифатида қандай қўшиқлар якуний кўрикда янграшини истар эдингиз?

— Кўрик-танловда барча санъат ихлосмандлари иштирок этиши мумкинлигини яхши биласиз. Биз якуний кўрикка тақдим этилган қўшиқларни ўн баллик тизим бўйича баҳоламоқчимиз. Бунда уч асосий мезон — шеър савияси, куй, мусиқа савияси ва ижро (талаффуз, жўровозлик, талқин маҳорати) савияси ҳамда уларнинг мутаносиблиги бадиий даражасидан келиб чиқиб баҳоланади.

Шу ўринда бир нарсани айтишим зарур. Кўрик-танловда Ўзбекистонда истиқомат қилувчи барча миллат вакиллари, яқин ва хорижда яшовчи ватандошларимиз ҳам қатнашиши мумкин.

Бундан ташқари кўрик-танловда болалар, талабалар ва барча ёшларга мўлжалланган асарларга — давра қўшиқларига алоҳида эътибор берилади. Ҳарбий мавзуларда яратилган асарларда садоқат, зарур бўлса Ватанга жон фидо қилиш ғояларини мадҳ этувчи қўшиқ маршлар устивор бўлмоғи лозимлигини таъкидламоқчиман.

Яхши шеърга яхши, ажойиб мусиқа ёзилиши керак. Шеъри, мусиқаси кўнгилдагидек бўлсаю уни истеъдодсиз қўшиқчи хонанда ижро этса унинг ёқимсизлигини айтиб ўтиришнинг ҳожати йўқ бўлса керак. Шунинг учун биз энг аввало асарнинг тўлақонли бўлишини кўзда тутяпмиз.

Ватан ҳақида шеър ёзиш, қўшиқ яратиш чин юракдан бўлмоғи керак. Ҳадиси шарифларда «Ватанни севмоқ иймондандур!» дейилади. Мен ҳам айни пайтда Ватан ҳақида қўшиқ яратмоқ, уни ижро этмоқ ҳам иймондандур дегим келади. Ўйлайманки, кўрик-танловда ана шундай бизнинг иймонимиздек, виждонимиздек пок устивор қўшиқлар ғолиб бўлади. Улар халқимиз тилида севиб куйланади.

Ғолиб МИРЗО ёзиб олди.

БУГУНГИ КУН «ТО» «ТО» НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

❑ Тунис Президенти, Иордания подшоси, Уммон султони, Бирлашган Араб Амирликлари Бош вазирининг ўринбосари Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга муқаддас Рамазон ойи муносабати билан самимий қутловлар йўлладилар.

❑ Олий Мажлис тўртинчи сессиясида биринчи ўқишда маъқулланган «Банклар ва банк фаолияти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунининг лойиҳаси халқ муҳокамаси учун матбуотда эълон қилинди.

❑ Термизда 1014 ўқувчига мўлжалланган янги мактаб фойдаланишга топширилди. Бу шаҳардаги деярли барча умумтаълим мактабларида ўқишни бир сменада олиб бориш имкониятини туғдирди.

❑ Ёзувчилар уюшмасида афғонистонлик бир гуруҳ адиблар билан учрашув бўлиб ўтди.

❑ Навоий кон-металлургия комбинати жаҳон бозорида рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйганлиги учун «Олтин глобус» халқаро совринига сазовор бўлди.

❑ «ЭКО» ҳафтаномасининг биринчи сони нашрдан чиқди. Унда асосан иқтисодиётга оид материаллар, тижорат хабарлари ва эълонлар чоп этилади.

❑ Бугун Тошкентда «Офарин-96» республика эстрада фестивали бошланди.

❑ Дангар туманида «Юлдуз» телестудияси иш бошлади. У ҳафтасига уч марта эфирга чиқади. Бугунги кунда Фарғона вилоятида еттита маҳаллий телестудия ишлаб турибди.

❑ 3 февралдан бошлаб 1 АҚШ долларининг қиймати 36 сўм даражасида белгиланди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

❑ Тожикистон маъмурлари билан ҳукуматга қарши чиққан мухолифатчилар ўртасидаги музокараларда муросага келинди. Расмий Душанбе ҳукумат таркибида қатор ўзгаришлар қиладиган, исён кўтарганларни афв этадиган, мухолифатчи ҳарбийлар эса ўз қисмларига қайтадиган бўлди.

❑ Кеча Озарбайжон парламентига қўшимча сайловлар бўлиб ўтди.

❑ Украинанинг 700 минг нафарга яқин кончилари иш ташлашни давом эттирмоқдалар. Улар ҳукуматдан маошлари бўйича қарзлар узилишини, кон саноати молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватланишини талаб этмоқдалар.

❑ Чеченистон раҳбари Доку Завгаев яна икки ҳафтадан сўнг Россия федерал қўшинлари Чеченистондан олиб чиқиб кетила бошлаши мумкинлиги тўғрисида баёнот берди.

❑ Президент Асқар Акаевнинг фармони билан Ўзбекистоннинг машҳур эстрада хонандаси Фарруҳ Зокировга «Қирғизистон халқ артисти» фахрий унвони берилди.

❑ Туркманистонда февраль ойи бошидан ўртача иш ҳақи миқдори 2-2,5 бароборга оширилди.

ХОРИЖДА

❑ Америка Қўшма Штатларининг сенати стратегик ҳужум қуролларини чеклаш бўйича иккинчи шартномани ратификация қилди. У АҚШ билан собиқ СССР ўртасида тузилган эди.

❑ Мюнхенда НАТО Бош котиби Хавьер Солани иштирокида Европа хавфсизлиги муаммоларига бағишланган халқаро анжуман бўлиб ўтди. Кўпгина мамлакатлардан келган 170 нафар сиёсатчи иштирок этган бу анжуманда асосан Шарқий Европа мамлакатларини Шимолий Атлантика ҳарбий блокига аъзо қилиб қабул қилиш масалалари тўғрисида гап борди.

❑ Кеча Гватемалада мамлакат президентига суиқасд уюштирилди. Суиқасдчи қўриқчилар томонидан отиб ўлдирилди, президент эса жароҳат олмади.

❑ Хитойнинг жануби-ғарбий Юнънань вилоятида бўлиб ўтган кучли зилзила оқибатида 250 нафарга яқин киши ҳалок бўлди, 4 мингдан ортиқ киши жароҳатлар олди.

❑ АҚШ, Норвегия, Россия ва Украина биргаликда Тинч океанида сузиб юрувчи космодром мажмуаси барпо этиш лойиҳасини тайёрладилар. Сув юзасидаги бу космодромдан 1998 йилда фазога дастлабки космик ракеталарни учириш мўлжаланяпти.

❑ Сўнгги 12 йил мобайнида илк бор Франция давлатининг раҳбари АҚШга расмий ташриф қилди. Франция Президенти Жак Ширак АҚШ Президенти Билл Клинтон билан музокаралар ўтказди, АҚШ конгрессида нутқ сўзлади.

❑ Америка Қўшма Штатлари қурғоқчиликдан катта зарар кўрган Шимолий Кореяга озиқ-овқат сотиб олиш учун 2 миллион доллар миқдорида маблағ ажратди.

❑ Кеча Харбинь шаҳрида тантанали вазиятда қишки Осиё ўйинлари очилди. Қитъа спортчиларининг бу мусобақаларида 15 мамлакатдан келган 1 минг, шу жумладан ўзбекистонлик 10 нафар спортчи иштирок этяпти.

❑ Шу йил 1 июлдан бошлаб Европа Иттифоқига аъзо бўлган барча мамлакатларда ягона нусхадаги ҳайдовчилик гувоҳномалари жорий этилади. У ҳар 10 йил мобайнида алмаштириб турилиши шарт бўлади.

❑ Америка астрономлари ҳозиргача бизга маълум бўлган барча галактикалардан ҳам олисдаги юлдузни аниқладилар. У Ердан 14 миллиард ёруғлик йили масофасида экан.

БУГУНГИ КУН НАФАСИ — БУГУНГИ КУН НАФАСИ — БУГУНГИ КУН НАФАСИ — БУГУНГИ КУН НАФАСИ

Олий ўқув юртларида

БОЙЛИКЛАР ЭЛ ХИЗМАТИДА

Малакали геологлар тайёрлаш бугунги куннинг долзарб вазифаларидан биридир. Чунки жамиятимиз бозор иқтисодиётига тобора чуқурроқ кириб бораётган бир вақтда республикамиз ер ости бойликларини қазиб олиш ва уни Ватанимиз равнақи йўлида ишлатиш ҳаётий заруриятга айланиб бормоқда. Шу боис яқинда Тошкент Давлат университети Маданият саройининг кичик залида Ўзбекистон Республикаси геология ва минералогия хом ашёлар давлат қўмитаси раисининг ўринбосари Р. В. Цой билан бўлган учрашув юқоридаги мавзуга бағишланди.

Учрашувни университет ректори вазифасини бажарувчи, академик Т. Н. Долимов кириш сўзи билан очди. Шундан сўнг Р. В. Цой маъруза қилди.

— Ўзбекистонимизда, — деди у, — олтин, мис, рух, уран, газ, нефть, минерал ўғитлар, туз конлари мавжудки, фақатгина бу қазилма бойликларни қазиб олиш учун етук мутахассислар керак. Бугун асосий эътиборимизни билимдон мутахассислар тайёрлашга қаратмоғимиз лозим.

Учрашув қизиқарли баҳс ва мунозаралар билан ўтди.

Зарбуви АЛҚАРОВА.

Шаҳримиз жамоли

БУНЁДКОРЛИК РЕЖАЛАРИ

«Ёшлик» талабалар шаҳарчаси тобора чирой очиб, обод масканга айланмоқда. 600 гектарлик майдонга эга шаҳарчада иккита университет, тиббиёт институти, учта техникум, иккита билим юрти ва лицей жойлашган. Шунингдек, тўртта илмий-текшириш институти, бир неча малака ошириш институтлари, Тошкент тиббиёт институтига қарашли иккита шифохона, кўз касалликлари клиникаси ҳамда республикадаги энг йирик урологик марказ ҳам ушбу ҳудудда ишлаб турибди.

«Ёшлик» талабалар шаҳарчаси ўз ҳокимлиги ва ижроия тизимига эга. Шаҳарчада қурилиш-ободонлаштириш ишлари бугун ҳам қизғин бормоқда. Ҳукуматимиз томонидан белгиланган ва амалга оширилаётган Эски шаҳарни янада ободонлаштириш режасига кўра, «Ёшлик» талабалар шаҳарчаси ҳам Эски шаҳар билан уйғунликда чирой очиб, янгича қиёфа касб этади. Шаҳарчада бу йил амалга оширилиши мўлжалланаётган бунёдкорлик ишларининг кўлами кенг: Тошкент Давлат университетининг ўқув бинолари яқинидаги қуюқ дарахтзорда пойтахтнинг энг сўлим дам олиш оромгоҳларидан қолишмайдиган ҳордиқ ва маданият маскани, «Ёшлик» стадиони атрофида спорт-соғломлаштириш мажмуаси қурилиши, унинг таркибида кураш заллари, теннис корти ва ёпиқ сузиш ҳавзаси ҳам бўлади. Шаҳарча ҳудудидаги маҳаллалар аҳолиси учун эса тўртта гузар қурилиши кўзда тутилган.

Шаҳарчадаги бунёдкорлик ишларига «Осиё-Вест», «Агро плюс», «Алкатель» каби нуфузли фирма ва қўшма корхоналар ҳомийлик қилишни зиммаларига олганлар. Бу корхоналарнинг кўпчилиги «Ёшлик» шаҳарчаси ҳудудида фаолият кўрсатади.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ГАЗЛАМАСИ — ЯПОНИЯДА

«Тоштўқимачи» ҳиссадорлик жамияти ишчи-хизматчилари бозор иқтисодиёти шароити талабларидан келиб чиққан ҳолда, айни кунларда юқори сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйдилар. Бу жамиятнинг аъзолари ўтган йилда 3.455 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришган эди. Бунинг боиси албатта, корхонадаги тўқув дастгоҳларининг тўлиқ янгиланиши асосига ривож топмоқда.

Куни кеча жамиятда ишлаб чиқарилган турли хилдаги жаҳон андозалари талаби асосида тўқилган газламаларнинг бир қисми Япония давлатига жўнатилди. Шундан ҳам билсак бўладики, юртимизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар жаҳон бозори юзини кўраётир.

Гулбаҳор МЎМИНОВА.

Уй муборак

ҲОВЛИ ТЎЙЛАРИ

Ҳозирги кунда кўпгина корхона, ташкилот ва муассасалар ўз имкониятларидан келиб чиққан ҳолда ишчи-хизматчиларини уй-жой билан таъминлаш мақсадида турар жой биноларини қуриб фойдаланишга топширмоқдалар. Албатта, эркин бозор иқтисодиёти муносабатлари даврида бундай усул аҳолини ижтимоий муҳофазалаш борасида ўз самарасини бермоқда.

Яқинда шаҳримизда яна бир кўп қаватли турар жой биноси фойдаланишга топширилди. Ўзбекистон Республикаси энергетика ва электрлаштириш вазирлигининг буюртмасига биноан ушбу вазирликнинг 4-монтаж бошқармаси ва «Ўзбекгидроэнергоқурилиш» трестининг қўли гул бунёдкорлари ва пардозловчиларининг саъй-ҳаракатлари билан Қорасув-6 даҳасида 5 қаватли турар жой биноси қуриб битказилиб, хонадон калитлари эгаларига топширилди.

Ҳозир бу ерга кўчиб келган энергетикамизнинг ривожига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшаётган 40 та оила бирин-кетин файз-тароватли ҳовли тўйларини ўтказмоқдалар.

Дилмурод ИСМОИЛОВ.

ЁШ ИҚТИДОРЛАРГА — СОВРИНЛАР

«Ватан ҳисси, Ватан туйғуси барча нарсадан қадрлироқдир. Биз фарзандларимиз онгига ва қалбига ана шу туйғуни сингдиришимиз лозим...», — деган эди Президентимиз Самарқанд вилояти кенгаши сессиясида сўзлаган нутқида.

Бу гапни ўзларига йўл-йўриқ ва мақсад қилиб олган Республикамиз маорифчилари азиз фарзандларимизга шу олижаноб ҳиссиётни сингдиришга тинмай ҳаракат қилмоқдалар.

Куни-кеча Шайхонтоҳур тумани халқ таълими бўлими ташаббуси билан тумандаги 40-мактабда туманда жойлашган 30 дан ортиқ мактаб ўқувчиларининг «Ўзбекистон — Ватаним маним» номли театрлаштирилган кўрик-танлови бўлиб ўтди. Кўрикда иқтидорли болаларнинг беш йўналиш — тасвирий санъат, нақш, ҳайкалтарошлик, ёғоч ўймакорлиги ва бадиий каштачилик бўйича яратган асарлари намойиш этилди. Бу кўрик болаларнинг касб-ҳунарга бўлган меҳр-муҳаббатларининг ёрқин намунаси бўлди. Болаларнинг бу асарлари ўзининг она юртга бўлган меҳр-муҳаббатларини ифодалаб, миллий руҳнинг кучлилиги билан ажралиб турарди. 10-13 ёшли ўғил-қизларимизнинг бу ишлари мактабга йиғилган ўқитувчи, тарбиячи, маориф жонкуярларини мамнун этди. Беш йўналиш бўйича биринчи ўринларни тумандаги 38-мактабнинг 7-синф ўқувчиси Раъно Айитохунова, 98-мактабнинг 8-синф ўқувчиси Акмал Раупов, 81-мактаб ижодиёт маркази қатнашчиси Камолиддин Азимов ва Ҳасан Орифжонов, Камолиддин Абдураҳмоновлар эгалладилар.

Кўрик-танловга ҳомийлик қилган туман хотин-қизлар қўмитаси билан «Ганга» дўкони мутасаддилари ғолибларга қимматбаҳо совғалар тортиқ этдилар.

Ҳўжа ҲУЖАЕВ.

Маҳалладош

Сўз — оқсоқолга

ЯҚИН ҲАМКОРЛИК

Ҳамза туманидаги бизнинг «Дўстлик» маҳалламиз ўз иш фаолиятида кўпроқ ҳудуддаги ташкилот ва муассасалар билан ҳамкорликда бўлади. Бу усул ўз натижасини бермоқда.

Маҳалламизда туман соғлиқни сақлаш бўлимининг ёрдамида асбоб-ускуналар билан жиҳозланган, аҳолига тиббий ёрдам кўрсатиш пункти ташкил қилинган бўлиб, пунктда тажрибали ҳамшира ҳар куни эрталабдан чошгоҳгача маҳалла аҳолисига бирламчи тиббий ёрдам кўрсатади, тушдан кейин уйма-уй юриб, беморларни аниқлайди ва уларга ёрдам кўрсатиш билан бирга 15-поликлиникага хабар беради. Ундан ташқари шу поликлиникадан шифокор келиб ҳар шанба куни тиббий ёрдам пункти биносида беморларни қабул қилади. Бу тиббий хизматларга сарф бўладиган харажатларнинг ҳаммаси туман соғлиқни сақлаш бўлими ҳисобидан бўлмоқда.

Маҳалла кенгашининг биносини таъмирлашда, миллий байрамларни ўтказишда, қаровчиси бўлмаган оилаларга ёрдам кўрсатишда ва бошқа ишларда ҳудудимизда жойлашган «Ўздонмаҳсулот» концерни (бошлиғи У. С. Алиев) «Наргиз» фирмаси (бошлиғи Ш. Пўлатов) каби ташкилотлар доимо ўз ёрдамларини аямаётирлар.

Айниқса «Тошкент радиоэлектрон асбоблар» заводининг (раҳбари Т. Л. Хўжаев) маҳаллага бераётган ёрдамини алоҳида таъкидламоқ зарур. Наврўз, Мустақиллик, Ғалаба байрами тантаналарини маҳалла аҳли билан завод жамоаси иштирокида биргалашиб ўтказиш анъанага айланиб кетган. Байрам муносабати билан сарф бўладиган харажатларни қоплашда завод доимо ўз ёрдамини аямайди.

Ўтган йили Ғалабанинг 50 йиллигини нишонлашда маҳалла ҳудудида истиқомат қилувчи 44 нафар уруш қатнашчилари ва 6 нафар уруш вақтида фидокорона меҳнат қилган, ҳозирда эса маҳалла ишига ёрдам бериб турадиган фахрийлар учун мукофот тариқасида 50 та «Семурғ» телевизорини тақдим этди. Бундан ташқари маҳаллада тўй-маъракалар доимо завод фаолларининг иштирокида ўтади.

Маҳалла кенгаши ўз иш режаларини туман ҳокимлиги ва уларнинг бўлимлари билан келишган ҳолда олиб боради. Турли сабаблар билан ёрдам сўраб мурожаат қилган фахрийлардан Шораҳмедов, Ниғмонова, Темурбулатова, Фарзалина, Баратова, Еромченко, Малигина, Кочергина, Лисенковаларга моддий ёрдам берилди.

Аёлларга кўрсатилаётган эътибор маҳалла хотин-қизларини анча руҳлантирди. Буни биз бугунги кунда маҳалламиз миқёсида кўриб турибмиз. Бу борада маҳалламиз аёллари алоҳида ўрин тутади. Улар ҳар доим маҳалла фаолиятида жонбозлик кўрсатиб ишлайдилар. Аёлларимизнинг талаблари, ташаббуслари билан кўчаларимиз асфальт бўлди, ичимлик суви ҳамда табиий газ билан таъминланди, мунтазам ободонлаштириш ишларини йўлга қўйдик. «Атроф-муҳитни асраб-авайлаш» шиори остида саранжом-саришталик ойлиги вақти-вақти билан ўтказилмоқда. Бунда ҳам аёлларимиз сидқидилдан меҳнат қилишаётир. Бундан ташқари маҳалла хотин-қизлар кенгаши ишлаб чиққан режа асосида иш юритяпмиз. Байрам маросимлари аёлларимизнинг аҳиллик билан олиб борган ташкилотчиликлари туфайли гўзал, тўкин-сочин қилиб ўтказилмоқда. Фаол аёллар билан биргаликда кўп болали, шароити оғир ва ногирон аёллардан хабар олиб, уларга маҳалла фондидан ёрдам кўрсатиб турибмиз. Аёлларимизнинг маданий ҳордиқ чиқаришлари учун тез-тез концерт ва театрларга боришни ташкил этяпмиз. Ўтган йил кузида 100 кишидан иборат аёлларимиз, маҳалла хотин-қизлар кенгаши раисаси Умриниса Дўсмуҳамедова бошчилигида Туркистон шаҳридаги Хожа Аҳмад Яссавий мақбарасини зиёрат қилиб қайтишди. Бунда бизга транспорт хизматини бепул ташкил қилишда 2-автобус саройи (раҳбари Б. Т. Исмоилов) ҳамда «Ўзбектуристтранс» автобазаси (раҳбари М. Р. Бекмуҳамедов) ўз ёрдамларини аямадилар.

Ютуқларимиздан фахрланиб камчиликларимизга кўз юмиб кета олмаймиз, албатта. Бу йил маҳалламиз маросимларини ўтказадиган жойни ҳамда болалар майдончасини, қўшимча устахоналарни бунёд этишимиз керак. Албатта бу ишда ҳам маҳалла фаоллари, ташкилот ва муассасалар ёрдамларини аямайдилар деб умид қиламиз.

Бурхон МАВЛОНОВ,
«Дўстлик» маҳалласи оқсоқоли, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган соғлиқни сақлаш ходими.

Бу киши биздан

МАСЛАҲАТГЎЙ, СЕРҒАЙРАТ

Салим ака чойхонадан қайтгач, кўзойнагини олиб газета ва журналларнинг янги сонларини варақлашга ўтирган ҳам эдики, телефон жиринглаб қолди.

— Ассалому алайкум, — телефон гўшагидан Чилонзор маҳалласи котиби Абдусаттор Абдухалиловнинг овози эшитилди. — Соғ-саломатмисиз, отахон, аҳволларингиз, кайфиятингиз яхшими?

— Дуруст, анча дуруст ўғлим, — жавоб берди вазминлик билан Салим ака. — Ўзингиз тузукмисиз, келин, ака-укалар, фарзандлар омонми? Телефон қилишингиздан муҳим гап борга ўхшайди, шундайми?

— Ҳа, топдингиз, отахон. Шу денг маҳалламиздаги бир муътабар онахонимизнинг ўғли билан келини қандайдир келишмовчилик сабабли сан-манга бориб қолишибди. Энди маҳалла-кўй ўртага тушиб, шуларни яраштириб қўйсак айни муддао бўлар эди. Шунга ўзингиз бош бўлсангиз деган эдим. Чунки кўпни кўрган маҳалла оқсоқоли сифатида ёшу кекса сизнинг маслаҳатларингизга, доно ўгитларингизга қулоқ солади, ҳурматингизни жойига қўяди.

— Бунақа мақтов гаплар билан бизни талтайтириб юборманг-да, ука, — деди маҳалла фаоли, уруш ва меҳнат фахрийси Салим ака Обидов ҳазиломуз. — Ҳар ҳолда бундан 5-6 йил олдин маҳалла оқсоқолининг ўринбосари вазифасида ишлаган кезларимда маҳаллани ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришда, нотинч, қўйди-чиқди бўлиш арафасидаги оилаларни қайта тиклашда кўп меҳнатим сингган. Менимча, айниқса арзимаган сабаблар билан ажралишгача бориб қолган ёш оилаларга тўғри панд-насиҳат қилиб уларни яраштириб қўйиш, яъни яна уларнинг хонадонига файз, шодлик ва қувонч олиб кириш ҳар бир инсоннинг бурчи. Шундай экан, икки ёшни яраштириб қўйиш ҳам қарз, ҳам фарз. Зеро, бир кун жанжал чиққан хонадондан қирқ кун қутбарака кетади, деган нақл бор халқимизда.

...Ўша куни кечки пайт маҳалла идорасига чиққан Салим ака бир неча маҳалла фаоллари билан суронли уруш йилларида бир ўзи икки фарзандни оёққа турғазган, бутун куч-ғайратини саводсизликни тугатишга ҳамда сермазмун умрини маҳаллада яшовчиларнинг фарзандларига зиё тарқатишга бахшида этган бир онахоннинг ёнида ўғли билан келинининг ўтирганини кўрди. Сўнг гап нимада эканлигини англагач, сўз олиб норасида гўдакларни тирик етим қолдириш ҳеч қандай қолипга тўғри келмаслигини, у эр-хотиннинг муросаю-мадорага келишларини сўраб, уларга фойдали маслаҳатлар берди, йўл-йўриқлар кўрсатди.

Хуллас Салим аканинг ўгитларидан, панд-насиҳатларидан кейин сан-манга бориб қолган эр-хотин гўё ҳеч нарса бўлмагандек яна аҳил ва иноқ ҳаёт кечиришмоқда, бир-биридан ширин-шакар фарзандларини биргаликда вояга етказишмоқда.

— Салимжон ўз ҳаётида шунга ўхшаш низоларни кўп бор кўриб чиқиб, уларнинг аксариятини ижобий томонга ҳал қилишга муваффақ бўлган, — дейди маҳалла фаоли, яқинда 80 ёшини нишонлаган Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Неъмат Дўстхўжаев. — Уни чин маънодаги ўз халқининг фидойиси десам муболаға бўлмайди. Чунки 70 ёшдан ошган бўлишига қарамай тиним нималигини билмайди. Маҳалламизда ўтказилаётган тўй-маъракалар ва бошқа маросимларга ҳамиша бош-қош. Уларнинг камчиқим ва ихчам ўтказилишида Салимжоннинг ҳиссаси катта. Илоҳим, фарзандларининг ва маҳалладошларининг бахтига умри боқий бўлсин. Мен шунга аминманки, у ҳали кўплаб хайрли ишларни амалга оширишга қодир.

— Салим ака кексайиб қолган бўлишига қарамай ҳамон бардам ва тетик, — дейди Чилонзор туман уруш ва меҳнат фахрийлари кенгаши раиси Обид Соқиев. — Туман миқёсида ўтказиладиган кўплаб анжуманлар ва ёшлар билан ўтказиладиган учрашувларда бажонидил қатнашиб, уларда ўз фикр-мулоҳазаларини билдиради, ёшлар тарбияси, юриш-туришига оид ибратомуз гапларни айтади. Маҳаллада ҳам шунга яраша обрў-эътибори, ҳурмати бор.

Исмоил ЗОИРОВ.

Маҳаллаларимизда халқимизнинг барҳаёт ажойиб удумлари яшаб келади. Кексаларни иззат қилиш, улуғ айёмларда уларни йўқлаш, ҳамиша уларнинг дуосини олиш эзгу одатларимиздандир. Янги туғилган гўдакни бешикка солиш удуми ҳам ниҳоятда ҳаяжонлидир. Одатда чақалоқни маҳалланинг энг ҳурматли, энг кекса онахони бешикка белайди. Бу «болам сиз каби ҳурматли бўлиб, табаррук ёшларга кириб юрсин» деган ниятдир.

Рустам Шарипов олган сурат.

Шахсий фикр

МАЪНАВИЙ ТОМОННИ УНУТМАЙЛИК

Муборак Ҳадиси шарифларда шундай маънодаги жумла бор: «Қўшнинг сени яхши деса, яхши одамсан, ёмон деса, ёмонсан». Ота-боболаримиз янги уй-жой олиш ниятини қилган бўлсалар ё шу мақсади бор ёру биродарлар билан суҳбатлашсалар аввало қўшни ким экан дейдилар.

Ҳозир ҳам тандирдан узилган бир сават ноннинг олди дея 2 та нонни девор оша қўшнисига узатадиган, тансиқ таом бўлса, қўшнисига илинадиган, бамаслаҳат қилинадиган иш бўлса маслаҳатга ўрта эшикдан ҳамсоясини чақириб чиқадиган, ҳурматли меҳмонлар ташриф буюришса «Кўздек қўшни, фалончини чақирмасак уят бўлади», — дея қўшнисини йўқлаганлар, қўшничилик ҳаққини канда қилмайдиганлар... ва қўшнисининг дастидан тинчлиги йўқ, яхши-ёмон гапидан дили вайроналик билан қўшничилик қиладиганлар ҳам топилади.

Бекатда автобус кутиб турар эканман, беихтиёр икки биродарнинг суҳбати, кўпроқ бирининг иккинчисига қилаётган шикоятига ўхшаш дарди диққатимни ўзига тортди:

— Ён қўшним Жўравой, ўзингизга маълум, дўконда ишлар эди, — деди биринчиси. — Яқинда уйида ҳам дўкон очди. Маҳалладагилар бундан хурсанд бўлишди. Озиқ-овқатлар дўкони очилса бунинг нимаси ёмон. Айниқса биз қўшниларнинг жони кирди. Дўкон ишга ҳам тушди, 1-2 ой ўтар-ўтмас қўшним «Э, фойда бўлмаяпти, чойхонами, кабоб пиширадиган жой очаман», деб қолди.

— Ҳа, энди ҳозир ким ниманинг уддасидан чиқса, имкон топса, ҳаракат қилаяпти-да, — деди иккинчи киши.

— Қўлидан келибди — бош устига. Лекин биз қўшниларни ташвишга солаётган масала жуда нозик ва чигал-да. Ҳамсоя биродарим дўконини ҳозир чойхонага айлантириб олган. Қоронғу тушиши билан у иш бошлайди. Асосан кабоб ва ош тайёрлайди, 3-4 йигит йиғилгандан кейин, табиийки, «Ўтган кунлар»ни ўқишмайди. Чойхонада ичкилик сотилади. Ўйин-кулгу, ярим кечага бориб маст-аласт одамнинг бақириқ-чақириғи. Кечалари ҳаловат йўқ. Ким-кимни дарвоза олдида урган-сўккан. Чиқай десанг андиша қиласан, чиқмай десанг яна бўлмаса. Дам олиш кунлари маҳалла йигитлари ҳам типирчилаб шомдан кейин «ҳаракатга» тушиб қолишади. Бундай пайтларда ҳол-аҳвол сўраб, дийдор кўришга келган каттароқ ёшли ёр-биродарлардан ҳижолат бўласан киши. Арзимизни бировга айтиб бўлмаса, кўздек қўшни...

Автобус келди. Соат олтига занг урди. Атроф қоронғулик пардасига ўралган, автобус ойнасидан кузатиб борар эканман, бекат олдиларидаги ранго-ранг чироқлари ёниб-ўчаётган, шўх қўшиқ янграётган хусусий савдо расталари ёнида баралла овоз билан ён-веридаги йўловчи бор-йўқлиги қизиқтирмай, беҳаё сўзлар аралаш мулоқот қилаётган йигитлар овозининг акс садоси ҳатто автобуснинг ичидаги вазиятга ҳам руҳий таъсирини ўтказаётгандек бўлди ва яна беихтиёр бекатдаги икки йўловчи суҳбати ёдимга тушди. Ўзимга ўзим тасалли бердим: «Яхши яшаш учун меҳнат қилиш керак. Шулар ҳам ҳаловатидан, уйқусидан кечиб, бирим икки бўлсин деб юришибди. Ҳозирги шароитда тадбиркорликни ривожлантиришга, кичик, хусусий корхоналар очишга имкониятлар бор. Ҳаммаси йўлга тушиб кетади».

Яна фикрларим тўқнашди. Лекин кечқурун фақат кабоб ва ичкилик сотиш ҳисобига, кимнингдир шахсий чўнтаги қаппайиши эвазига тинчлигимиз бузилиши, кимларнингдир маънавиятига путур етиши керакми?!

Маҳлиё МИРСОАТОВА.

Фармон ва ижро

ҲАМЖИҲАТЛИК АСОСИДА

Сергели туманидаги Усмон Юсупов номли маҳалла кенгаши юртбошимизнинг аҳолини ижтимоий ҳимоялаш ҳақидаги Фармонларига мувофиқ кам таъминланган оилалар, ёлғизлар, ногиронлар, уруш қатнашчиларига моддий ёрдам бериш чора-тадбирлари юзасидан катта ишларни амалга оширмоқда. Бу борада туман ҳокимлигининг доимий ғамхўрлиги ва назорати ишни адолатли юритишнинг муҳим омили бўлаётир. Бугунги кунга келиб 2500 га яқин кам даромадли оилалар, ёлғизлар ва кексалар уч ой давомида ҳеч бир узилишларсиз моддий ёрдам олмоқда. Сўнгра уларнинг ҳужжатлари кейинги уч ойга қайта расмийлаштирилади. Маҳалла жамғармаси томонидан берилаётган ёрдам пули ҳар бир оилага 375 сўмни ташкил этмоқда.

Бундан ташқари уруш ва меҳнат фахрийлари вафот этганда улар оиласига бир марталик моддий ёрдам бериш ҳам йўлга қўйилди. Бу ёрдам 750 сўм миқдорида кўрсатилади. Маҳалла ўз ҳудудидаги 273-мактабни оталиққа олган. Мактабнинг аълочи ўқувчиларига ўқув йилининг ҳар бир чораги якунида 50 сўмлик маҳалла стипендияси берилмоқда. Бундай стипендияга ҳозирда 200 дан ортиқ ўқувчи лойиқ топилган. Туман ҳокимлигининг ҳар томонлама қўллаб-қувватлаши натижасида маҳалла кенгаши кам таъминланган оилаларнинг болаларига байрам кунлари совғалар ҳадя этиш тадбирларини ҳам ўтказа бошлади. Янги йилнинг ўзида 350 та совға ўз эгасини топди.

Усмон Юсупов маҳалласи ҳудудида «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпаниясининг ишчилари ва пенсионерларидан иборат 5 мингга яқин аҳоли истиқомат қилувчи шаҳарча мавжуд. Авиакомпания раҳбарияти ташаббуси билан 1992 йилда ташкил этилган пенсионерлар жамғармаси ҳозирда ибратли фаолият олиб бормоқда. Жамғарма асосан кам таъминланган, ёлғиз пенсионерларга ғамхўрлик қилиш билан шуғулланади. Маҳалла кенгаши ҳамда авиакомпания раҳбарияти ўзаро ҳамжиҳатликда фаолият кўрсатиши кўп муаммоларнинг ҳал бўлишида асосий омилдир. Бугунги кунда миллий авиакомпаниянинг 200 дан ортиқ пенсионерлари Усмон Юсупов маҳалла жамғармаси ҳисобидан моддий ёрдам олмоқда. Иккала жамғарманинг ҳамжиҳатликда иш тутиши бозор иқтисодиётига ўтиш даврида аҳолининг муаммоларига барҳам бераётир.

Ҳайдар ЗОКИРОВ,
«Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпаниясининг пенсионерлар жамғармаси раиси.

Яхшилар ёди

ОТА ИЗИДАН

Халққа холис хизмат қилиб, савобли ишларга қўл уриш ва бу борада ўзига хос сулола яратиш осон иш эмас. Бунинг учун аввало иймон бут бўлиши керак. Маҳалламиздаги ана шундай оилалардан бири Аширмат ота, Азиза ая хонадонидир. Аширмат ота асли Хожа Аҳмад Яссавий юртидан. Бундайларни халқ «Таг-туги кўрган авлоддан» дейишади. Тошкент зилзиласи баҳона бу отахон билан қисматдош бўлдик. Бошпанасиз қолиб яйдоқ ерга чиқиб лой чангаллаб, уй-жой қурган биз кабилар кейинчалик маҳалладош бўлиб қолдик. Янги маҳаллалар ташкил қилишда фаоллик кўрсатган Аширмат ота Янгиобод даҳасида тезда элга танилди. У ёнига ўғли ва невараларини олиб ғишт, гувалак қуйишга киришди. Ўзи девор урди, уйининг томини ўзи ёпди. Оқибатда биринчилардан бўлиб ўша 1966 йилнинг кузидаёқ ҳали субоғи қуримаган уйга бола-чақасини кўчириб кирди. Аширмат ота ҳали маҳалла шаклланмай турибоқ қўни-қўшниларникида бошланган йиғинларга, маъракаю тўйчиқларга одамларнинг бошини қовуштириб юрганлардан бири бўлди.

Ота синчков, кўзи ўткир, нафаси иссиқ одам эди. У доимо маҳалладаги каттаю кичикнинг юриш-туришига разм солиб юрар, бежо қадам босганларга тўғри йўл кўрсатишга моҳир эди. Маҳалладошларининг яхши-ёмон кунларига асқотиб юриши, моҳир ташкилотчилиги, сермулоҳазалиги билан бирга, айрим пайтлардаги шартакилиги, тўғри сўз келганда «отасини ҳам аямайдиган»лиги у кишига обрў-эътибор келтирди.

Аширмат оқсоқолнинг босган изларини унинг ўғли ва неваралари босди. Унинг фарзанди Тожиддин эл дарди билан яшашни, одамларга қайишишни, халқимизнинг асл анъаналарини эъзозлашни отасидан ҳам ўтказиб изчиллик билан давом эттирмоқда. Аширмат оқсоқол хонадонининг бугунги устуни — Тожиддиннинг исми ёнига маҳалла-кўй оқсоқол сўзини қўшиб айтадиган бўлишди.

Тожиддин оқсоқол серзавқ, очиқ юзли инсон. У ҳалол топган бир бурда нони қадрини ҳаммадан кўпроқ билади. Шу бир бурда нон деб онаси Азиза аянинг Келесдаги ғишт заводи хумдонига елкасида ғишт ташиганини, уруш ва урушдан кейинги қийинчиликлар оила бошига қанча қийинчиликлар келтирганини алам билан эслайди. Тақдир тақозоси билан ўша йиллари уларнинг оиласи Тўйтепадаги бир хўжаликдан паноҳ топганлигини, ўзи эса 14 ёшли бола пахтачилик эвеносини бошқарганини, эвазига кунда бир маҳал ёвғон атала билан кун кўришган пайтларини эслаганда ҳозирги дориломон кунларимизга шукроналик келтиради. Тожиддин Аширматов «Тошқишлоқмаш» заводида чилангар-шогирд бўлиб юрган кезлари армия хизматига чақирилди. Хизматдан қайтгач, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасидаги энг қайноқ нуқта — темирчилик цехида 30 йил меҳнат қилди. Пенсияга чиққач қараб ўтирмади. Гоҳ маҳалла иши, гоҳ оила ташвиши у кишининг кундалик қайноқ юмушига айланди.

— Қанча-қанча авлод-аждодларимизга насиб этмаган Мустақиллик даврида яшаш бизга насиб этган экан, бунинг учун Оллоҳга ҳамду сано айтиб, шу Ватанга сажда қилиб яшаш, ишлаш биз учун шарафдир, — дейди Тожиддин оқсоқол икки сўзининг бирида.

Оқсоқолнинг фарзандлари Зиёвуддин, Исомиддин, Пирхониддин ва Жалолиддинлар маҳалла йиғинларининг, тўй ва ҳашарларининг кўрки, жамоли. Улар маҳаллам ота-онам деб билишни, шу юртга сажда қилиб яшашни аввало бобо ва момоларидан, маҳалладан ўргандилар. Ўз бузрукворининг панду насиҳатларини қулоғига қуйдилар.

— Айниқса Зиёвуддиндан умидимиз катта, — дейди маҳалла фаолларидан бири Мухторхўжа Эшон бу хонадон тўғрисида гап кетганда. — Зиёвуддин камсуқум ва дилкаш йигит. Гоҳ қарасанг у тўйхонага келган меҳмонларни кутиб олаётган, гоҳида қарасанг меҳмонларга ош тортаётган бўлади. Ҳа, от босган изларни тойлар босмоқда бугун.

Аширмат оқсоқол маҳалла аҳлига беминнат хизмат қилиб, ўзига хос сулола яратиб кетган элпарвар табаррук инсон эди. Унингдек зоти улуғнинг зурриёдлари элим деб, юртим деб ёниб яшашда бошқаларга намуна бўлаётган кишилар — маҳалланинг жонкуярлари элнинг кўз ўнгида униб-ўсмоқда, палак ёймоқда.

Неъматжон ҲАСАНОВ,
Ҳамза туманидаги Нодира маҳалласи оқсоқоли.

Жойлардан хабарлар

МАҲАЛЛАНИНГ ЯССАВИЙ МУКОФОТИ

Мана, бир йилдирки, Акмал Икромов туманидаги Катта Қаъни маҳалласида «Аҳмад Яссавий мукофоти» ўз эгаларига бериб келинмоқда. Бу мукофотни маҳалла бошқаруви таъсис этган бўлиб, у ён-атрофдаги 287- ва 203-мактабнинг намунали ўқитувчи ва ўқувчиларига ҳар ўқув йилининг охирида сўнгги қўнғироқ куни тантанали равишда тақдим этилади. Мукофот маҳалла бошқаруви буюртмасига биноан заргарлик заводида тайёрланган «Аҳмад Яссавий мукофоти» кўкрак нишони ҳамда қимматбаҳо буюмлардан иборат. Медалга буюк мутасаввиф Аҳмад Яссавий тасвири туширилган.

Бу хайрли ташаббус иккала мактаб ҳаётида ижобий ўзгаришларга йўл очди: ўқитувчиларнинг ўз устида ишлаши, изланиш, ўз касбига талабчан бўлиш каби фазилатларини оширди. Ўз вақтида мактаб ўқувчилари ҳам аъло баҳоларга ўқишга, маҳалла-кўйда ўзини тартиб-интизомли тутишга интила бошлашди. Натижада жорий ўқув йилида 203-мактаб бўйича 5 та ўқитувчи ва 8 та ўқувчи «Аҳмад Яссавий мукофоти»га лойиқ топилди. 287-мактабда Катта Қаъни маҳалласи болаларининг бир қисмигина ўқиши туфайли бу йил 2 та ўқитувчи ва 3 та ўқувчи шу нишон билан мукофотланди. Таълим-тарбияни тўғри йўлга қўйиб, кўзланган мақсадларга эришаётгани учун маҳалла бошқаруви қарорига биноан иккала мактаб маъмуриятига ҳам шу мукофот топширилди.

Маҳалла оқсоқоли Қобил Қодировнинг айтишича, «Аҳмад Яссавий мукофоти» бир йил муддатга берилиб, ҳар сафар ўнтадан йигирматагача бўлган миқдорда белгиланади. Мукофотга лойиқ дея топилган номзодларини эса мактаб маъмурияти ва маҳалла фаолларидан ташкил топган кенгаш муҳокама қилиб, уни топшириш ҳақида маҳалла бошқаруви қарор чиқаради.

Бу ташаббус ёш авлодни ҳар томонлама баркамол қилиб тарбиялашда мактаб ва маҳалла ҳамкорлигининг намунаси дейиш мумкин.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

Акс садо

Газетамизнинг ўтган йил 27 ноябрь сонидаги «Маҳалладош» саҳифасида «Орасталик ҳам фазилат» сарлавҳали суҳбат берилган эди. Ана шу суҳбат юзасидан муштарийларимизнинг фикр-мулоҳазалари билдирилган мактублар олдик. Қуйида уларнинг айримларини эълон қилмоқдамиз.

ЧИҚИНДИ ҚАЧОН ЧИҚАРИЛАДИ?

«Маҳалладош» саҳифасида кўтарилган муаммо мутахассислигимга бевосита алоқадор экани мени фикр билдиришга ундади. Агар эътибор қилган бўлсангиз, шаҳар ободонлаштириш бош бошқармасига қарашли чиқинди ташувчи ташкилотларнинг махсус машиналари чиқиндиларни асосан эрта тонгда йиғиб кетишади. Мақсад — одамлар кўчага чиққунларича шаҳарни тозалаб қўйишдир.

Хўш, шундай экан, нима учун чиқинди тўкиладиган жойлар ахлатдан бўшамайди, деган савол туғилади. Бунинг боиси шундаки, одамлар куннинг исталган пайтида кундузими, туш пайтидами, кун ярмидами, ахлат чиқариб ташлайверадилар. Ваҳоланки, қоидаси бўйича маиший чиқиндилар фақат кечқурун, қоронғи тушгандан сўнг ахлатхонага чиқариб ташланиши зарур. Ана шунда чиқинди тўкиладиган жойлар кун бўйи тоза бўлади. Бунинг учун эса одамлар ўртасида тушунтириш ишларини кенг йўлга қўйиш лозим деб ўйлайман. Бу борада маҳалла фаоллари асосий масъулиятни ўз зиммаларига олишлари керак.

Уйғун ШОРИХСИЕВ,
шаҳар санитария-эпидемиология станциясининг ходими.

ҲАММА ГАП ЭГАСИЗЛИКДА

«Орасталик ҳам фазилат» мақоласини ўқиб чиқдим. Ҳақиқатан ҳам шаҳримизнинг айрим жойларида ахлатхоналар пайдо бўлган. Бунинг сабаби нимада? Сабаби — ўша ернинг қаровсизлиги, тўғрироғи, эгасизлигида, деб ўйлайман. Ернинг эгаси бўлмагач ҳар ким у жойга нима ташласа ташлайверади, чунки «Нега ташладинг» деб сўрайдиган одамнинг ўзи йўқ.

Бугунги кунда маҳаллаларда тижорат, озиқ-овқат дўконлари, новвойхоналар, маиший хизмат кўрсатиш мажмуалари, ишлаб чиқариш шохобчалари қурилиб ишга тушмоқда. Таклифим шуки, ахлатхонага айланган жойлар тозаланиб, улар ўрнига юқорида зикр этилган иншоотлар қурилса ва бу ерларнинг тозалиги ўша кичик корхона ёки дўкон жамоаси зиммасига бириктирилса. Шунда ахлатхоналар ўз-ўзидан йўқолишига ишонса бўлади.

Анвар АҲМЕДОВ,
Акмал Икромов тумани Усмон Юсупов маҳалласи фуқароси.

Тарихга бир назар

ТАРНОВБОШИЛИК ОҚИБАТЛИ ИНСОНЛАР

Бугунги Ўзбекистон халқи ўзининг бой, кўп асрлик тарихига эга. Кекса кишиларнинг айтишларича, ўша замонларда Ўрта Осиё ҳудудида Тарновбоши деган катта қишлоқ бўлган. Унинг бундан минг йиллар бурун бунёд этилган ажойиб сув иншоотлари ўз даврида деҳқончилик маданияти ва суғориш ишлари билан шуҳрат қозонган. Қишлоқ аҳли Чингизхон босқинчиларига қарши курашда катта жасорат кўрсатганлар. Кўпни кўрган қарияларнинг айтишларича, Тарновбоши халқини сувсизликдан таслим қилиш мақсадида Чингизхон айғоқчилари Чирчиқ дарёси тўғонидан сув кирадиган қувурларни топиб, дамбаларни бузиб ташлаганлар.

Ҳозирги Янгиобод даҳаси аҳолиси Тарновбоши маҳалласининг туб ўзаги ҳисобланади. Гувоҳ тариқасида марҳум Раҳим бува, Уммат ота, Толиб ота, Эрмат, Усмон, Зуфар бува, Қизларбек оға, Акимқул ота, Асқар, Умар ва Тангриберган оталарни айтиш мумкин.

Аниқ йили эсимда йўқ, раис ҳузурида навбатдаги йиғилишга ҳозирлик кўрардик. Бир отахон хонага кириб келди, унинг юзидан ғамгинлик сезиларди. Кейин маълум бўлишича бу киши зилзила туфайли оиласи учун уй-жой сўраб келган экан. Раис кўпчилик манфаатини ўз манфаатидан устун қўядиган кўп ажойиб киши эди. Ҳалиги кишининг зилзиладан тутдай тўкилган уйини эслаб, бир зум ўйлагач, давлат хўжалиги раҳбари Октябрь Зокировга қўнғироқ қилди. Отанинг аризаси ижобий ҳал бўлди. Ўшанда унинг қувончини кўрсангиз эди. Ҳозир отанинг ўғил-қизлари яйраб-яшнаб Тарновбоши маҳалласидаги Бунёдкор кўчасида истиқомат қилишяпти.

1966 йил Тошкент зилзиласидан кейин уйсозлик комбинати қурилиши сабабли қозоқ миллатига мансуб бўлган Исти овул, Тарновбоши маҳаллаларига ер ажратиб кўчириб келтирилди. Улар ўз маҳаллаларини «Қозоқ маҳалла» деб юритадилар. Қозоқ маҳалла Янгиобод даҳасида дастлаб ўз муҳрига эга бўлган маҳалла ҳисобланади. Маҳалла қўмитасининг биринчи раиси этиб Умар Товуқбоев сайланди. Унинг маҳалла ободончилиги, сув ва электр билан таъминлашда, янги кўчиб келганларни ишга жойлаштиришда, кўп болали оилаларга кўрсатган хизматлари катта бўлган.

1969 йил февраль ойида маҳалла аҳлининг йиғилиши бўлиб, касаллиги сабабли ўз аризасига мувофиқ Умар Товуқбоев маҳалла қўмитаси раиси вазифасидан озод этилади. Шу йиғинда маҳалла қўмитасининг аъзоси, собиқ Қорасув қишлоқ кенгашида ишлаган, шу соҳада тажрибага эга бўлган Қўчқор Эрматов маҳалла қўмитасининг раислигига сайланди. Шу йиғилишда маҳалла номи ўзгартирилиб, унга шу ернинг тарихий номи — Тарновбоши берилди.

1994 йилги ҳисобот-сайлов йиғилишида Қўчқор Эрматов яна маҳалла оқсоқоли этиб, Ҳикмат Маҳаматжонов, Турсунбой Маҳмуджоновлар унинг маслаҳатчилари этиб сайланишди.

Бугунги кунда маҳаллада ўндан ортиқ миллат вакиллари — ўзбек, қозоқ, уйғур, тожик, қирғиз, татар, рус, корейс, украин, яҳудий, қорақалпоқ, чуваш миллатига мансуб аҳоли тинч-тотув яшамоқда.

Қидирбой ТЎЛАБОЕВ.

Миллий қадриятларимиз

ГАМБУРГЛИК ХОНИМ ЭЪТИРОФИ

Ҳақиқатан ҳам кўз олдимизда маҳалла ўзининг минг йиллик қадр-қимматини, нуфузию мақомини қайта тиклашга эришди. У Туронзаминда тинчлик ва барқарорликнинг тимсоли, аҳоли ижтимоий муҳофазасининг таянчи, одоб ва ахлоқнинг ўзига хос мактаби, инсон камолотининг машварати сифатида ҳаммани, ҳатто Ғарбу Шарқни ҳам ўзига қаратмоқда.

Яқинда юртимизда меҳмон бўлган гамбурглик немис олимаси, фалсафа фанлари доктори Гундула Баро хонимнинг эътироф этишича, халқимизнинг ўзига хос ҳаёт тарзи, таъбир жоиз бўлса, уч улкан илдиз устида туради. Биринчиси — маҳалла бўлиб яшаш тарзи. Бу бизда йўқ, дейди Гундула Баро. Маҳалла одамлар ҳаётида рўй берадиган ҳамма нарсадан воқиф. Одамлар бир-бирлари билан тўй-маърака ёки бошқа маросимларда бўлсин, доим кўришиб, фикрлашиб турадилар. XX аср цивилизациясининг ҳеч бир янгилиги бунинг ўрнини боса олмайди. Умуман, бу бутун жаҳон ўрганса арзийдиган ҳодисадир.

Меҳмон шарқона ҳаёт тарзининг иккинчи муҳим илдизи сифатида Ислом анъаналарини тилга олади. Кунига беш маҳал ўзини поклаб тоат-ибодат қиладиганлар ҳам маҳаллада яшайдилар. Учинчи илдиз, деб таъкидлайди меҳмон, бу одамларнинг ўзаро жипслиги. Аҳиллик шундан туғилади.

Гамбурглик олима айтган жипслик, аҳиллик маскани ҳам маҳалла. Зеро, маҳалла отанг, маҳалла онанг, деб бежиз айтмаган халқимиз.

Нўъмон ҲУСАНОВ.

Эл соғлиги—юрт бойлиги

ТОЛИҚҚАН ЮРАКЛАРГА МАДАД БЕРАЁТГАНЛАР

«Сизлар меҳнат қилаётган институт кўп йиллар давомида минглаб ватандошларимиз учун нажот рамзи, ҳақиқий шифо маскани бўлиб келмоқда.

Ишончим комилки, мустақиллигимиз мустаҳкамланаётган ҳозирги масъулиятли даврда жамоангиздаги ҳар бир шифокор ўзининг врачлик қасамёдига ва касб одобига содиқ қолиб, юксак инсонийлик бурчини фидойилик билан амалга ошириб бораверади...» — Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Н. А. Семашко номидаги тиббий тикланиш ва физиотерапия илмий-текшириш институти жамоасига институт ташкил топганининг 75 йиллиги муносабати билан йўллаган табрикномасидаги бу сўзлар инсон сиҳат-саломатлигини қўриқлаш, дардманд дилларга малҳам бўлиш, толиққан юракларга мадад беришдек олий шарафни бажаришдек масъулиятли вазифа юкланган шифокорларга берилган юксак баҳодир. Чиндан ҳам ушбу институт жамоаси республикада соғлиқни сақлаш, тиббиёт фанини ривожлантириш ва юқори малакали илмий ходимларни тайёрлаш ҳамда халқ саломатлигини муҳофаза қилиш бўйича самарали даволаш усулларини қўллашда салмоқли натижаларга эришмоқда. Буни институт ҳовлисига илк қадам қўйишингиз биланоқ дилдан ҳис этасиз...

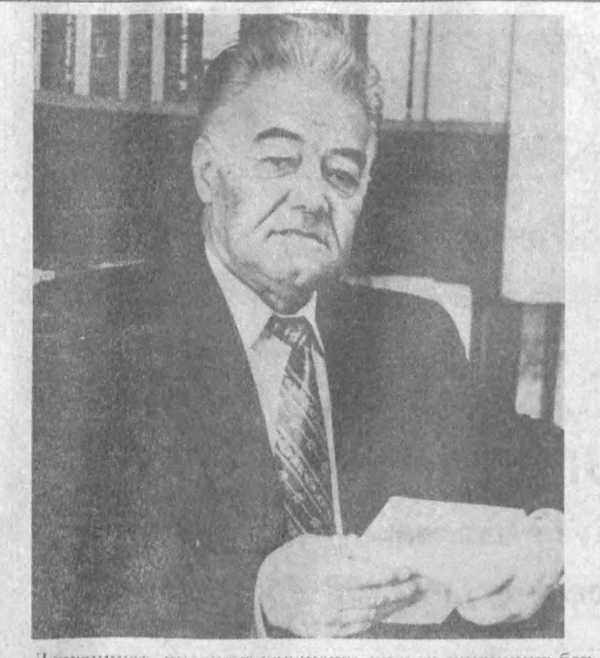

Дарҳақиқат, институт ҳовлисига кирган кишининг баҳри-дили очилади. Шинам ва кўкаламзор ҳовлига киришингиз билан Абу Али ибн Сино, А. Жомий, М. Шайхзода каби ўтмишимиз ва замонамизнинг буюк алломаларининг ахлоқ-одоб, инсонни ардоқлаш ва сиҳат-саломатлик тўғрисидаги ҳикматли сўзларига кўзингиз тушади. Мана, 77 йилдирки, дастлаб кичик физиотерапия муассасаси сифатида фаолият бошлаган ушбу сиҳатгоҳ ҳозирда республикада энг йирик жисмоний терапия, саломатликни тиклаш ва курортология илмий-текшириш маркази сифатида халқимиз соғлиғини тиклаб келмоқда. Нафсиламбирини айтганда ушбу даргоҳда Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш ва тиббиёт фанининг ривожи ва ютуқларининг асосий босқичлари ўз аксини топган...

Ташкил этилган илк давриданоқ институтда республика маъданли сувлар ва курорт манбаларини излаш ва уларнинг шифобахшлик хусусиятларини ўрганиш ҳамда тадқиқ этиш ишлари йўлга қўйилди. Гидроаэроионизация ва гелиотерапиянинг таъсири ўрганила бошланди. Айниқса иккинчи жаҳон уруши даврида институтда фронтда яраланган аскарларни жисмоний терапия, физиотерапия ва гелиотерапия усулларида даволаб бу борада самарали текширишлар олиб борилди.

Ҳозир эса институтда дорисиз — яъни, табиат ато этган шифобахш неъматлар, қуёш ва сувнинг фойдали таъсири орқали шарқ табобатидан унумли фойдаланган ҳолда кишиларни даволашга асосий эътибор қаратилиб, бу соҳаларда жуда истиқболли изланишлар амалга оширилмоқда ва тадбиқ этилмоқда.

— Институтимиз республикада дорисиз даволаш усулларини ҳам кенг йўлга қўймоқда, яъни доривор ўсимликлар, моддалар, қуёш, сувнинг инсон организмига ва касалликларга таъсирини ўрганиб, уни илмий асослаб, Ўзбекистон бўйлаб қўлланишини таъминлайдиган бош илмий даргоҳдир, — дейди мазкур институт директори, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг академиги, Россия тиббиёт фанлари академиясининг мухбир аъзоси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, тиббиёт фанлари доктори, профессор Карим Йўлдошев. — Шу нарсани таъкидлаш жоизки, ҳозирги кунда дори аллергияси кўпайди. Дунёда 18 фоиз аҳоли дорини меъёрдан ошириб ичиш натижасида шу хасталикка чалинган. Генетикларнинг хулосаларига кўра эса ҳужайраларимиз 150 йил яшашга имкон берар экан. Турли асаббузарликлар, стресс ҳолатлари, нотўғри овқатланиш, дори аллергияси, экологик бузилишлар эса умрни қисқартирадиган омиллардир. Асосий эътибор қаратаётганимиз — физиологик даволаш услубларимиз ортида эса инсон организми учун мутлақо зарарсиз бўлган қуёш нурлари, маъданли сувлар, доривор гиёҳлар ётади. Шифохонамизда 800 метр чуқурликдан чиқадиган Тошкент маъданли суви ва 2700 метр пастда жойлашган йод-бромли табиат яратган илиқ термал сувлар мавжуд бўлиб, юрак, ошқозон-ичак, бўғим, асаб, аёлларнинг гинекологик касалликларини даволашда улардан кенг фойдаланамиз.

Дорисиз даволаш усуллари борасида ота-боболаримиздан қолган халқ табобати — нуқтали, мануал уқалаш усулларини ҳам кенг қўллаяпмиз. Ўзбекистондек жаннатмакон диёримизда 2500 дан ортиқ турли хил шифобахш доривор гиёҳлар ўсади. Ботаника илмий-текшириш институти билан ҳамкорликда уларнинг таъсирини ўргандик. Изланишларимиз хулосаси ўлароқ 8 та ўсимликни бирлаштириб уларнинг қайнатмасини чой ёки дамлама сифатида тайёрлаб қанд касалларига беряпмиз. Ва бу усулимиз қондаги қанд миқдорини безарар тушириш борасида яхши самара беряпти. Бу ва бошқа даволаш усулларимизни жамлаб «Дорисиз даволаш методлари» қўлланмасини чиқариб шифокорларимизга тарқатдик.

Гелиотерапия — қуёш нурининг организмга таъсирини ўрганиб, уни ҳар хил фильтрлар орқали организмга юбориб ўпка, ҳаво йўллари, асаб, юрак-қон томир касалликларини даволаяпмиз. Қишда эса сунъий қуёш қурилмамиздан фойдаланамиз. Бу усул айниқса гинекология соҳасида, бепуштликни даволашда катта ёрдам беряпти. Бизда даволанган кўпгина туғмайдиган аёллар гелиотерапия муолажасидан сўнг буткул шифо топди. Қадимги шарқ табобатининг яна бир ажойиб ва унутилган усули — иссиқ қум ванналари, махсус қум йўллари орқали ревматизм ва бод хасталикларини самарали даволаяпмиз, текширишларимиз натижасида иссиқ қум қон айланишини яхшилаб, яллиғларни тортишини аниқладик.

Республикамизда 400 дан ортиқ шифобахш маъданли сувлар бор. Бу жуда катта бойлигимиздир. Ҳозир шулардан 250 тасидан фойдаланяпмиз. Қолганларига ҳам иқлими ва фойдали хусусиятларини ўрганиб санаторийлар, профилакторийлар ва бошқа саломатлик масканлари қуриш ниятидамиз.

— Карим Йўлдошевич, оналар ва болалар соғлиғини муҳофаза қилиш бугунги кунда нафақат тиббиёт, балки бутун давлатимиз олдида турган энг долзарб вазифалардандир. Зеро, оналардан соғлом, ақлли, баркамол авлод олиш бизнинг буюк келажагимизни белгилайдиган муҳим омилдир. Бунинг учун эса биринчи навбатда оналаримиз соғлиғини яхшилашимиз керак. Бу борада шахсан юртбошимиз ва республикамиз ҳукумати томонидан ҳам салмоқли ишлар амалга оширилмоқда. Хусусан, жаҳонда илк бор «Соғлом авлод учун» ордени, шунингдек ушбу номдаги жамғарма таъсис этилди. Шу соҳада институтда амалга оширилаётган ишлар, даволашнинг янги усуллари тўғрисида ҳам тўхталиб ўтсангиз.

— Дарҳақиқат, оналар ва болалар саломатлигини тиклаш ва муҳофаза қилиш тиббиётимиздаги асосий йўналишлардан ҳисобланади. Шу сабабдан биз ҳам «Соғлом онадан соғлом бола туғилади», шиори остида ишлаяпмиз. Текширишларга кўра республикамизда оналар ўртасида камқонлик хасталиги биринчи ўринда турар экан. Сўнг эса буйрак, юрак-қон томир, ошқозон, ичак касалликлари аёлларимизда кўп учрайди. Шунга кўра биз республикамиз миқёсида туғадиган ёшдаги аёлларни соғломлаштириш дастурини туздик. Ва ҳозир ушбу дастур асосида иш олиб боряпмиз. Бунда биринчи навбатда Оролбўйи ҳудудидаги аёлларни соғломлаштиришга муҳим эътибор қаратяпмиз.

Бундан ташқари Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги республикалари орасида биринчи бўлиб оилавий текшириш ишларини йўлга қўйиб, оилавий саломатлик паспортини яратяпмиз.

Поликлиникаларда ўрта ҳисобда 85 фоиз касаллар даволанишади. Шуни эътиборга олиб амбулатория хизматини яхшилаш мақсадида 3—4 йил илмий-текшириш ишлари олиб борилиб, ҳар хил усуллар қўлланилиб, уларнинг хулосасига кўра «Поликлиника, амбулатория шароитларида барча касалликлар бўйича босқичма-босқич тиббий тиклаш усуллари» дастурини туздик. Уни илмий асослаб, республика бўйича тарқатдик.

— Хорижий давлатлар ва МДҲдаги республикалар илмий-текшириш муассасалари билан ҳам алоқалар йўлга қўйилганми?

— Табиийки, республикамиз Фанлар академияси илмий-текшириш институтлари билан мустаҳкам алоқадамиз. Шунингдек, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Россия билан ҳам яхши ҳамкорлик муносабатларини йўлга қўйганмиз. Хорижий давлатлардан Жанубий Корея, Ҳиндистон билан йога терапия бўйича, Швеция билан эса кардиология соҳасида бирга ишлаяпмиз. Германиянинг «Берингер Ингельхайм» фармацевтика фирмаси билан эса дориларни клиник текшириш юзасидан алоқа ўрнатганмиз. Институтимизнинг Термиздаги бўлими эса афғонистонлик олимлар билан бирга афғон шамолининг организмга таъсири бўйича иш олиб боряпти...

Биз институт директори билан суҳбатлашиб бўлгач, болалар касалликлари бўлимида ҳам бўлиб, бу ерда амалга оширилаётган ишлар билан яқиндан танишдик. Бўлим 200 ўринга мўлжалланган. Унда ўпка, ошқозон-ичак, бўғим ва асаб касалликлари бўлимлари фаолият кўрсатмоқда. Шуниси қувонарлики, бу ерда аввалambор тоза ҳаво ва қуёш нури, сув, балчиқ билан даволаш, тана аъзоларини уқалаш, даволаш машқларини бажариш каби физиологик шифо усулларидан кенг фойдаланилади. Бу эса фақаттина касалликларнинг олдини олишда эмас, балки сурункали хасталикларни даволашда ҳам жуда қўл келмоқда.

Институт клиникасида асаб касалликларини даволаш ҳам яхши йўлга қўйилган. Асаб касалликлари бўлимида кишиларнинг вақтинчалик ёки бутунлай меҳнатга лаёқатини йўқотишларига олиб келадиган салбий жараёнларнинг олдини олиш, касаллар ва ногиронларни уйларига соғ-саломат ҳолда қайтариш учун жисмоний (дорисиз) даволаш усулларига ҳам кенг ўрин ажратилган.

Биз мураккаб даволаш усулларининг шифо жараёнида қандай самара бераётганлиги хусусида беморлар билан суҳбатлашдик.

— Асаб касалликлари бўлимида бўйин умуртқа поғонаси тузи ҳамда вегетатив қон томирлар дистонияси ташхиси билан даволанаяпман, — дейди пенсионер Гулнора опа Нурмуҳамедова. — Ушбу шифохонада беморларни ҳар томонлама тўла текшириш учун махсус текшириш бўлими мавжуд бўлиб, замонавий тиббиёт асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. Бўлим раҳбари, тиббиёт фанлари доктори Бахтиёр Орифжонов бошчилигидаги ҳамма тиббиёт ходимлари ҳар бир беморга катта эътибор билан қараб қўлдан келган ёрдамларини кўрсатмоқдалар. Бўлим озода, шинам бўлиб, биз беморларга муолажалардан бўш вақтда дам олишимиз учун ҳамма шароитлар мавжуд.

Бундай илиқ сўзларни кўплаб эшитиш мумкин. Шуни таъкидлаш керакки, институтнинг юрак-қон томир, нафас йўллари аъзолари, ошқозон-ичак, таянч-ҳаракат, асаб касалликлари, ёш болалар касалликлари, тадқиқотнинг махсус ва диагностик услублари, курорт манбаларини ўрганиш ва муҳофаза қилиш бўлим ва бўлинмаларида 8 фан доктори, 26 фан номзодлари ва бошқа кўплаб малакали тиббиёт ходимлари халқимиз соғлиғини тикламоқдалар. Институтнинг 750 ўринли клиникасида эса ҳар йили 11 мингдан ортиқ катталар ва болалар ўз саломатликларини мустаҳкамламоқдалар. Бундан ташқари 75 ўринли хўжалик ҳисобидаги шифохона ҳамда кунига 500 кишини қабул қилишга мўлжалланган катталар поликлиникаси ва 300 болани қабул қилувчи болалар поликлиникаси муваффақият билан фаолият кўрсатмоқда.

Институтнинг аҳолини соғломлаштириш, янгидан-янги санаторий ва профилакторийлар фаолиятини йўлга қўйиш борасида ўз олдига қўйган режалари кўп. Юқоридаги самарали иш усуллари ва илмий-тадқиқот фаолияти, аҳил жамоани кўриб бу режаларнинг амалга ошиши, инсон саломатлигини сақлаш, толиққан юракларга мадад бериш йўлида янгидан-янги қадамлар қўйилаётганига амин бўлдик.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

СУРАТЛАРДА: Н. А. Семашко номидаги тиббий тиклаш ва физиотерапия илмий-текшириш институти ва клиникаси фаолиятидан лавҳалар: юқорида институт директори, академик Карим Йўлдошев; (пастдаги суратларда) болалар хасталиклари бўлими ҳамшираси Муяссар Камолова сув ҳавзасида; (ўнгда) институт клиникаси асаб хасталиклари бўлими илмий ходими Сурайё Каипова ва бўлим раҳбари, тиббиёт фанлари доктори Бахтиёр Орифжонов бемор Маҳмуд Холмуродов хасталигини аниқлашмоқда; (юқорида ўнгда) кардиология бўлими ҳамшираси Насиба Носирова.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Ибратли ҳикоятлар

ҲАЛОЛ МЕҲНАТ

Расулуллоҳнинг фақирлар ва муҳтожларга доимо эшиклари очиқ экан. Уйларига келган бирорта одамни ноумид қилиб юбормас эканлар. Гоҳида Билолдан «Нимамиз бор?», деб сўрарканлар ва нима лозим бўлса муҳтож, ниёзмандларга улашар эканлар. Аммо гадоликни ўзига касб қилиб олганларга уларнинг раҳмлари келмас экан. Ундай юзсиз одамларга қиё ҳам боқмас эканлар.

Бир куни мадиналик мусулмонлардан бири Расулуллоҳ қошига келиб дебди:

— Ё Расулуллоҳ! Турмуш шароитим жуда ёмон, лекин тиланчилик қилишни истамайман. Уйимизда ейишга бирор нарса қолмади, хотинимдан хижолат бўлмоқдаман. Айтинг, нима қилай?

Расулуллоҳ у кишини яхшилаб кузатдилар. Унинг кучли ва соғлом эканлигини кўрдилар ва дедилар:

— Шу пайтгача қандай яшадинг? У киши деди:

— Бир кишининг дўконида ишлардим, ҳозир эса дўкони ёпилган.

Расулуллоҳ у кишининг меҳнатсеварлигини сезиб, унга ёрдам беришни лозим топдилар. Расулуллоҳ ундан сўрадилар:

— Агар бирор нарса айтсам, эшитасанми?

— Сиз нима маслаҳат буюрсангиз жон-қулоғим билан эшитаман. Нима иш лозим бўлса, астойдил бажараман.

— Уйингда биронта кераксиз, ортиқча нарса борми?

— Отнинг эски югани билан битта ортиқча қозоним бор. Расулуллоҳ дедилар:

— Уйингга бориб, шу икки нарсани келтир. У киши уйига бориб, айтилган нарсаларни олиб келди. Пайғамбаримиз у нарсаларни кўпчиликка кўрсатиб;

— Ким мана бу нарсаларни сотиб олади? — дедилар.

Бир одам:

— Бир дирҳамга бўлса оламан, — деди.

Расулуллоҳ яна сўрадилар.

Бошқа бир киши: Икки дирҳамга оламан, деди.

Расулуллоҳ буюмларни икки дирҳамга сотдилар. Нарсалар соҳибига пулларни бериб дедилар:

— Бир дирҳамга уйга овқат ол, бир дирҳамга эса бозордан теша сотиб ол.

У киши Расулуллоҳ айтганларини қилди. Аммо теша дастаси билан қимматроқ экан. Расулуллоҳнинг ўзлари унга яхши даста ясаб бердилар ва :

— Энди саҳрога чиқиб, ўтин кесиш билан шуғуллан. Ўтинларни бозорга олиб чиқиб сотсанг, тирикчилигинг ўтади. Ўн беш кунгача кўришмаймиз, — дедилар, ишингнинг ривожини берсин деб дуо қилдилар.

Ўн беш кундан кейин у киши Расулуллоҳ қошига келди ва деди: — Ё Расулуллоҳ! Ўша кундан бошлаб қўл-оёғимни унутиб ишга киришдим. Кўп маблағ орттирдим.Дўстларим ҳам кўпайди. Улар ўтин сотиб олаётганларида бир-бирларига мени жуда меҳнаткаш, ҳалол одам деб таърифлашарди. Уйдаги каму кўстларим ҳам тикланди. Кийимимиз, овқатимиз кўпайди. Сизнинг дуоларингиз мустажоб бўлди.

Шунда Расулуллоҳ дедилар:

— Балли, дийдаларни қотириб, юзсизлик билан тиланчилик қилгандан ҳалол меҳнат билан ҳаёт кечирган маъқул.

Умрингни ўтказма зоъе, қил
меҳнат,
Қиличдай умрингда азиз ҳар
фурсат.

АЛИНИНГ ЛИБОСИ

Бир куни ҳазрат Али хизматчиси Қамбар билан бозорга чиқдилар ва иккита кўйлак харид қилдилар. Уларнинг бири икки дирҳам, иккинчиси уч дирҳамли кўйлакни Қамбарга бердилар. Шунда Қамбар деди:

— Ё Амиралмўминин! Сиз кўпчилик билан муомалада бўласиз, бу либос сизга муносиброқдир.

Ҳазрат Али дедилар:

— Йўқ, Қамбар, сен ёшсан, ҳаётингда кўп қийинчиликлар кўрдинг. Агар мен яхшисини ўзим кийиб, сенга арзонини берсам, виждонимга тўғри келмайди. Ахир Расулуллоҳ айтганлар-ку, «Уйингизда хизмат қилаётган кишиларнинг таомлари ва либослари ўзингизникидан яхшироқ бўлсин», деб.

Форс мумтоз адабиётининг улуғ намояндаси Шайх Саъдий ҳам Ҳазрат Алига юксак баҳо бериб: «Покиза инсонларнинг поклиги уларнинг авлиёлигидадир. Чунки улар саховатда мисоли Алидирлар», деган эди.

Зар қадрини заргар билур,
Жавҳар қадрини жавҳарий,
Гул қадрини булбул билур,
Қамбар қадрини Али.

ТИЛЛА ЗАНЖИР

Расули Акрам одамларнинг зийнат ҳақидаги саволларига шундай дердилар:

— Зийнатлар инсонга ҳаром эмас, аммо тақинчоқларга, зийнатларга берилиш такаббурликка олиб келиши мумкин. Зийнатларни тақишдан аввал оила бошлиқлари билан маслаҳатлашиш ҳам бир фазилатдир.

Бир куни Ҳазрат Али Биби Фотимага тилла занжир совға қилдилар. Фотима онамиз ўша куниёқ тилла занжирни бўйниларига тақиб олдилар. Бир куни Расули Акрам қизларининг дийдорини кўриш учун келгандилар. Кўзлари Фотима онамизнинг бўйнидаги тилла занжирга тушди. Расули Акрам энди бирор нарса демоқчи бўлиб тургандилар, Фотима онамиз буни сезиб дарҳол дедилар:

— Отажон, тақинчоқлар бу дунёнинг фаровонлигидир, аммо сизнинг олдингизда бу зийнатлар пастдир. Мен пайғамбар қизиман, Алининг завжасиман, Сизнинг хурсандлигингиз — менинг хурсандлигимдир.

Биби Фотима ўша куниёқ тилла занжирни сотдилар, унинг пулига бир қул сотиб олиб, озод қилдилар.

Бу хабарни эшитган Расули Акрам дедилар:

— Отанг қурбонинг бўлсин, мен шундай бўлишини истагандим.

ЯХШИЛИК — БАХТ КАЛИТИ

Бир куни Имом Ҳасан Мадина атрофидаги мевалар экилган йўлдан девор ёқалаб келар эдилар. Узоқдан бир қулни кўрдилар. Қул девор ёнига ўтириб ёнидан нон олиб синдирди.Ёнида бир ит ҳам бор эди. Ғулом бир бўлак нонни ўзи еди, бир бўлагини итга берди.

Имом Ҳасан бу ҳодисани кузатиб турардилар. Қулга яқинлашиб, табассум билан деди:

— Ўзинг оч экансан, итга ҳам нон берасанми?

Ғулом деди:

— Нима қилай? Мен нон еб, ит эса термулиб оч қолсинми? Кўп хижолат бўлдим, ахир у менга маъюс кўзлари билан боқар эди. Мен оч бўлсам ҳам сабр қилишим мумкин, аммо ит очликка сабр қилолмайди. Вовуллаб болаларни қўрқитади.

Имом Ҳасан унга таҳсин ўқидилар ва сўрадилар:

— Бу ерда нима иш қиласан?

Ғулом деди:

Фалон бойнинг хизматкориман, унинг боғида ишлаб тирикчилик ўтказаман.

Имом Ҳасан Ғуломнинг соҳибидан уни сотиб олдилар ва озод қилдилар. Боғ эгаси ҳам Имон Ҳасаннинг саховатларини кўриб, унга эргашди ва боғни Ғуломга ҳадя қилди.

Яхшиликдан яшнагай ҳаёт,
Эзгуликнинг ҳосили мурод.

КЕКСАЛАР ЭЪЗОЗИ

Шайх Саъдий шундай ҳикоя қиладилар:

— Дамашқ шаҳридаги масжиди жомеъда донишмандлар билан суҳбатлашиб ўтирган эдим. Эшикдан бир йигит кириб келди ва «Қайси бирингиз форсча биласиз? деб сўради. Дўстларим мени кўрсатдилар. Мен ундан бўлган воқеани сўрадим. У йигит деди:

— Бир юз элликка кирган чол ўлим тўшагида ётибди. Форсча бир неча сўзларни айтди. Агар қадам ранжида қилиб, сўзларини бизга тушунтирсангиз, кўп миннатдор бўлардик.

Мен чолнинг ёнига бордим, ўтириб унинг сўзларига қулоқ солдим. У ушбу шеърни ўқиб, шунча умр кўрса ҳам дунёдан ўтиб кетаётганига таассуф билдирди:

Мақсадим йўлида айтмоқ
бўлдим сўз,
Нафасим тиқилди, чиқмади
бир сас.
Дунёнинг турфа хил
ноз-неъматидан,
Озгина егандик ва дедилар
бас.

Чолдан «Аҳволингиз қалай?» деб сўрасам; — Бир тишни суғуриш қанчалик кишига озор берадию, жонни жасаддан суғуриш осон эканми? — деди.

Эй Фарзанд, кўрингки, ёш улғайган сари танадан мадор кетади, кексаликнинг аянчли, нохуш дамлари бошланади. Шунинг учун ҳам ёши улуғларни, кексаларни доимо ҳурмат қилинг, кўнгилларини оғритманг, қўлингиздан келганича уларга хизмат қилинг. Қилган хизматингизни миннат қилманг. Уларнинг олтинга баробар дуоларини олинг.

Кексаларни эъзозлаш ҳақида шоир Хуррамий шундай ёзган экан:

Айтай сенга насиҳат, эй ўғил.
Қулоғинг тут, бўлгай сенга
жону дил,
Кексаларнинг пандини
ёдингта ол,
Не деса «лаббай» деб тилинг
айла бол!
Ёшлигинг сарф айла ҳар бир
кексага,
Ёрдамингни кўрсат, айлан
ҳассага!

Форсийдан Баҳриддин ТУРҒУНОВ таржимаси.

Мактаб ўқувчиларининг, айниқса ўсмир болаларнинг хатти-ҳаракатлари, руҳияти ҳақида ота-оналар унчалик қайғурмайдилар. «Ҳозирча керагидан ҳам ортиқ таъминлаб қўйганман, мактабни битирса ўқишга киритиб қўйсам бир амаллаб ўқиб кетар» дегувчи «меҳрибон» ота-оналар ҳам йўқ эмас. Бу эса ўсмирларнинг маънавиятига салбий таъсир кўрсатмай қолмаяпти. Яқинда Аброр Ҳидоятов номли драма театрида ҳам ана шу мавзуга бағишланган севимли адибимиз Тоҳир Малик қаламига мансуб «Жеки Чан, Брюс Ли ва бошқалар» номли саҳна асарининг премьераси бўлиб ўтди. Шуниси диққатга сазоворки, саҳна асаридаги барча асосий ролларни мактаб ўқувчилари ижро этишган.

Янги томошалар

«ЖЕКИ ЧАН, БРЮС ЛИ ВА БОШҚАЛАР»

❑ **Тоҳир МАЛИК, асар муаллифи:**

— Мактаб болалари бултур «Шайтанат» асарини саҳналаштиришган эди. Асар ҳаваскор ёш ижрочилар учун оғирлик қилди, тўғриси. Уларнинг тўгараги учун махсус асарни ёзиб бердим.

Ўзим мактабларда кўп бўламан, болалар ҳаётини кузатишни яхши кўраман. Уларнинг ҳаётидан яхшигина бохабар бўлганим шу асарни ёзишга туртки бўлгандир, балки?! Асарда ўсмирлар орасидаги меҳр-оқибат, уни боликдан шакллантириш, энг қийин аҳволдан ҳам болалар ўзлигини йўқотиб қўймаслиги, бир-бирларига содиқ қолишлари керак, деган ғоя илгари сурилган. Назаримда мактаб ўқувчилари асарнинг асосий мақсадини имкон қадар очиб берганлар. Бу мени қувонтирди.

Кейинчалик болалар учун тарихий мавзуда асар тайёрлаш ниятим бор. Албатта бу келажакнинг иши, ҳозирча бир ниятдир.

❑ **Мадина ТЎХТАЕВА, Аброр Ҳидоятов номли театр актрисаси:**

— Менимча болаларга кўпдан кўп панд-насиҳатлар, узоқ маърузалар ўқиш билан кифояланиб бўлмайди. Уларга асосан мана шундай томошалар, саҳна асарларининг нафи катта деб ўйлайман. Уларнинг таъсири бутунлай бўлакча.

Пойтахтнинг Юнусобод туманидаги 274-мактабда фаолият кўрсатаётган драма тўгараги учун адибимиз Тоҳир Малик саҳна асари ёзган эдилар. Уни саҳналаштиришда ўқувчилар бажонидил иштирок этишди. Тўғри, саҳналаштириш жараёнида бироз қийинчиликларга дуч келдик. Сабаби болалар ҳали ҳозирча театр санъатининг асл моҳияти, унинг хусусиятини тўла тушунишмайди-да. Сезишимча, театр болаларни озми-кўпми мушоҳада юритишга ўргатди. Шунингдек асарда тарбияга ҳам қаттиқ урғу берилган. Спектаклни бир ой-бир ярим ой мобайнида саҳналаштирдик. Унгача бўлган тайёрлов жараёнини драма тўгарагининг раҳбари шу мактабнинг ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчиси Ёқутхон Муминова олиб борди.

Аввал 265-мактаб ўқувчилари билан «Биринчи бўса» асарини саҳналаштирдим. Келажакда болалар учун махсус видеофильм тайёрлаш ниятим бор.

❑ **Одил ЮНУСОВ, 274-мактаб ўқувчиси:**

— Биласизми, «Жеки Чан, Брюс Ли ва бошқалар» спектаклида ўртоқларим Нодир Шоаҳмедов, Дилмурод Аҳмедов, Дилдора Қаюмова, Шаҳло Тиллаева ҳамда бошқалар билан биргаликда иштирок этдим. Спектаклни томоша қилиш бошқаю уни мукаммал ўрганган ҳолда ўзингиз қатнашишингиз бошқа экан. Театр соҳасига жуда ҳам қизиқиб қолдим, энди мактабни битирсам Тошкент Давлат Санъат институтига кириб ўқиш орзуим бор.

Ҳозирда эса бутун синфдошларим билан биргаликда Тоҳир Маликнинг «Шайтанат» китобини катта қизиқиш билан ўқияпмиз.

Назокат УСМОНОВА.

Маданий ҳаёт

СЕҲРЛИ ОЛАМ

Шаҳримиздаги Гулшан маданият уйида фаолият кўрсатаётган рус халқ чолғу асбоблари оркестри ижодий жамоасининг «Мусиқанинг сеҳрли олами» деб номланган янги дастур кўпчиликнинг эътиборини ўзига тортди. Оркестрнинг бадиий раҳбари Анна Шепель дирижёрлигида ижро этилаётган ўзбек бастакорларининг мусиқалари, рус классикаси, чет эл бастакорларининг минглаб тингловчилар қалбидан ўрин олган куйлари дастурнинг ранг-баранглигидан далолатдир. Ансамбль ижодий жамоаси ижро этаётган мусиқалар орқали олам гўзаллигини, ҳаёт фалсафасини, инсонга бир маротаба берилувчи умрнинг моҳиятини етказиб бера олганлар. Жамоа шу кунларда шаҳримиз маданият масканларида ўз дастурларини намойиш этишмоқда.

БОЛАЛАР САҲНАСИ

Рақс санъати ҳам энг жозибадор санъатлардан ҳисобланади. Бу гўзал ва мафтункор санъатнинг мухлислари кўп бўлиши билан бирга унга қизиқувчилар, ўзларининг рақслари билан саҳналарни тўлдираётган ансамбллар ҳам кўплаб топилади. Глиэр номидаги маданият уйининг «Севинч» болалар рақс дастаси ҳам мана бир неча йиллардан буён бу санъатнинг сирларини ўрганиш билан бирга томошабинларга манзур дастурлар тайёрлаб келмоқдалар. Улар яқинда намойиш этган «Оқ қушлар хиром этганда» деб номланган рақслар гулдастаси ҳам шинавандалар томонидан хушнудлик билан кутиб олинди. Ансамбль ижодий жамоаси ўзбек, тожик, афғон рақсларини катта маҳорат билан саҳнага олиб чиққанлар. Айниқса ўзбек халқ рақсларидан «Чаққон қиз», «Бухороча рақс», «Ўзбекистоним» яллалари дастурга файз бағишлаган.

Салоҳиддин СИРОЖИДДИНОВ.

Футбол мавсуми эшик қоқмоқда

«ИСТИҚЛОЛ»НИНГ ЮКСАК МАРРАСИ

Кунлар бир-бирини қувалашиб, тез ўтиб боряпти. Ҳадемай янги футбол мавсуми очиладиган кун ҳам етиб келади. Ҳозир барча футбол жамоалари Ўзбекистон чемпионати ва кубоги ўйинларида муваффақиятли қатнашиш учун қизғин ҳозирлик кўрмоқдалар. Жумладан, Собир Раҳимов туманидаги «Истиқлол» футбол клубида ҳам янги футбол мавсумини янада баланд марралар кўзланган ҳолда тайёргарлик кўрилмоқда. Жамоа раҳбарлари билан учрашувга бораётиб, уларга мавсумлар оралиғида бериладиган «ким кетди?», «кимлар келди?» каби анъанавий саволлар билан мурожаат қилишни ўйладим. Аммо бош мураббий Ўткир Умарбеков «ташаббусни ўз қўлига олди» ва суҳбат бошқа йўналишда борди.

— Жамоамиз ўтган йили илк бор биринчи лигада қатнашди. Асосий мақсад — лигадаги мавқеимизни мустаҳкамлашдан иборат эди. Албатта, биз «Тошшаҳарйўловчитранс» ассоциацияси, Собир Раҳимов тумани ҳокимлиги, бошқа ҳомийларимизнинг мадади, қўллаб-қувватлаши билан бутун Тошкент бўйича энг моҳир футболчиларни тўплашимиз ва чемпионатни анча юқори натижалар билан якунлашимиз мумкин экан. Аммо бундай «терма» жамоанинг келажаги бўлмаслигини ҳисобга олиб, асосий эътиборни тумандаги маҳаллий ёшларга қаратдик. Йил давомида футболчиларимизнинг ўйин тажрибаси, маҳорати ошди. Фикримизча, бу ўтган мавсумнинг энг муҳим кўрсаткичидир. Шунинг учун ҳам бу йилги мавсумда ўз олдимизга янада юксакроқ вазифалар қўйишимиз мумкин. Яқин йиллар ичида асосий жамоага малакали ўйинчилар тайёрлаб берувчи болалар, ўсмирлар ва ёшлар командаларидан иборат, мунтазам тартиб-қоидаларга асосланган ҳақиқий футбол клубини яратиш ниятимиз бор. Бизнингча, фақат ана шундай футбол «пирамида»сигина узоқ вақт ва мустаҳкам туриши мумкин.

Республика Вазирлар Маҳкамасининг яқинда қабул қилган қарорида айтилишича: **«...клубда ўсмирлар ва болалар командалари мавжуд бўлиши команданинг олий лигага киришининг зарур шарти ҳисобланади».** Клубимизнинг янада гуллаб-яшнаши учун уни ташкилий ва молиявий масалалар бўйича қўллаб-қувватловчи янги ҳомийлар топилишига ишонамиз. Бунда янги қарорда таъкидланган **«...Футболни ривожлантиришга фаол кўмаклашаётган корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар учун солиқ имтиёзлари ва бошқа имтиёзлар тизимини қўллаш»** муҳим аҳамиятга эгадир.

— Қарорда айтилишича, **«клубнинг молиявий фаолияти тўла хўжалик ҳисоби, ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш ва ўз харажатларини ўзи қоплаш асосида амалга оширилади».** Бу жуда оқилона фаолият усулидир, — дея суҳбатга қўшилди жамоа мураббийси Равиль Имомов. — Айбимиз эмас, балки камчилигимиз шундаки, биз кўпроқ ўзгалардан ёрдам кутишга одатланганмиз. Ўзимизга ўзимиз маблағ ишлаб топишимиз керак. «Футбол бизнеси»нинг ўзига хос афзалликлари, имкониятлари бор, улардан унумли фойдаланмоғимиз лозим. «Спорт ва бизнес ҳамкорлиги» юксак тараққий этган давлатлар тажрибасини атрофлича ўрганишимиз, футболимизга тадбиқ этишимиз лозим. Бунинг учун семинарлар, ўқув курслари ташкил этиш, йўриқчилар таклиф этиш лозим...

Суҳбатимиз ана шундай умидбахш ва кўтаринки фикрлар билан давом этди. Уларни муваффақиятли ва изчил амалга ошириш футболимизни сифат жиҳатидан янги даражага кўтариши шубҳасиздир. Зеро, асосий мақсадимиз ҳам мана шу!

Ҳалима ОТАМИРЗАЕВА.

Жаҳон маданияти юлдузлари

ҲАР ТОНГ УМИД БИЛАН КУТАДИ

Италия ўзининг ажойиб кино ва театр усталари билан машҳурдир. Бемисл истеъдод соҳиби, кинорежиссёр Федерико Феллини, ажойиб гўзал Софи Лорен, асло қаримайдиган Клаудио Кардинале, Марчелло Мастроянни... Бу рўйхатни яна анча давом эттириш мумкин. Барчага бирдек суюк Жина Лоллобрижида ҳам ана шундай санъатда порлаган юлдузлардан биридир.

«Фанфан-Тюльпан» фильмини кўрмаган ўрта ёшли одамларнинг шаҳримизда топилиши қийин. Шу фильмда Буюк француз актёри Жерар Филип билан бирга ниҳоятда гўзал бир актриса ҳам бош ролни ижро этган эди. Шу фильмидан кейин Жина Лоллобрижида деб аталган, кино ишқибозларининг оташин муҳаббатига сазовор бўлган бир гўзал юлдузлар сафидан мустаҳкам ўрин олди. «Фанфан-Тюльпан» фильми билан 1952 йилда Каннда ўтказилган халқаро кинофестивалда иштирок этдим, — хотирлайди сеньора Жина, — бунгача ҳеч ким менга эътибор ҳам бермасди. Кинофестивалдан кейин мен кўчага тинчгина чиқолмайдиган бўлиб қолдим».

— Киноактриса сифатида ўз касбингизга қандай қарайсиз? — мухлисларнинг бу анъанавий саволига ўз вақтида сеньора Жина шундай жавоб берганди:

— Мен кинога уни ўзим истаганим учўн эмас, кино мени излаб топгани учун кириб келганман. Бу менинг тақдирим, тақдирнинг ажойиб ҳукми бўлган десам тўғри бўлади. Тўғри, кино санъатнинг жуда ҳам мураккаб тури саналади. Экранда актёр ўзини ўзи намоён этиши жуда мушкул бир юмуш. Чунки имконинг, ихтиёринг сценарий муаллифида, режиссёрда, продюссерда, монтажчида бўлади. Улардан ўзингни ҳимоя қилишинг қанчалар қийин. Ҳатто ўзимни ҳимоя қилишим учун тирноқларимни ҳам ишга солишимга тўғри келганди. Сабаби суратга олиш майдони ҳуснингу қоматингни кўз-кўз қиладиган жой эмас. Энг аввало ўзингни касбингни мукаммал эгаллаган профессионал ҳис этишинг, аёллигингни унутишинг керак. Ана шундагина кинода ижро этаётган ролингни чуқур англаб етасан, томошабинларнинг ҳам юрагини забт этасан. Ўнлаб фильмларда суратга тушдим. Гоҳида буни уддаладим, гоҳида йўқ. Ҳозир оқ-қорани, паст-баландни ажратдим. Ёшим улғайди. Аввал ижро этган ролларимни ҳозир жуда ҳам қойил қилиб ижро этишим мумкин. Лекин кинода суратга тушишим учун таклифлар энди кам бўлмаяпти. Лекин 90 ёшга етгунимча таклифлар албатта бўлади.

— Ёшим улғайиб қолди дейсиз. Одатда аёлнинг ёшини сўрамайдилар. Лекин доимо ёш кўринасиз, бунинг сири нимада? — Жинанинг ошиқларидан тушган бу саволга актриса мана қандай жавоб берди:

— Йиллар, албатта, мени ҳам четлаб ўтаётгани йўқ. Агар инсон ҳаётни севса, унга ихлоси баланд бўлса, у ҳеч қачон қаримаса керак. Ҳаётни эса ҳали ҳам эҳтирос билан севаман. Кинони ҳам барча нарсадан устун қўяман. Бундан ташқари мусаввирлик, ҳайкалтарошлик, бадиий сураткашлик билан шуғулланаман, қўшиқ ҳам айтаман. Боғим бор, у ерда етти юздан ошиқ қушлар яшайди. Ҳатто бир жуфт оқ қушим ҳам бор. Бугун-эрта улар кўпайишиб қолишади. Ҳаёт қонуни-да бу. Хуллас, зерикишимга ўрин йўқ. Майда-чуйда ташвишлар, катта-кичик юмушларга бошим билан шўнғиганман. Шу сабаб ўзимни ёш, бардам сезаман. Биласизми, менинг катта бувим 113 ёшга кириб ҳаётдан кўз юмган. 103 ёшида ҳам ишлаган.

У Италиядаги энг кекса аёллардан ҳисобланарди. Сўнгги нафасигача, таъбир жоиз бўлса, чақнаб турди. Мен катта бувимдан қайғуни дарҳол унутишни, фақат олижанобликни, эзгуликни ўйлашни, шунга интилишни ўргандим. Албатта, мен бувимдан жуда ёшман. Лекин унинг ажойиб тақдирини қайтаришни ўйлайман.

— Сиз жуда машҳурсиз! Сизни танимаганлар йўқ бўлса керак?

— О, кутилмаган савол! — хитоб қилади синьора Жина, — дунёнинг турли бурчакларига бораман, ҳар сафар ҳайратда қоламан: ёшим ўтиб қолганига қарамай ҳали ҳам машҳур эканман. Агар Хитойда бўлсам бирон қадам хотиржам юролмайман: бир лаҳзада оломон орасида қолиб кетаман. Жанубий Африкада каравотим остидан ким чиқди денг: сураткаш! Қулай пайтни пойлаб ётган экан! Нью-Йоркка ёки Москвага бориб қолгудек бўлсам таксичилар мендан пул олишмайди. Келишиб олишганми нима бало! Кинотеатрга тушсам, сеанс ўртасида чироқни ёқиб, мени қутлаб, саломлашишади. Шундай бўлган эдики биринчи фотоальбомимни тайёрлаш учун ясама сочда, кўзойнакда кўчага чиқишимга тўғри келган эди. Ҳамма сени танишн яхши, лекин мен баъзи бир ҳамкасбларим қатори диққат марказида бўлишни истамайман. Бироқ бу барча машҳур санъаткорларнинг бошида бор. Одамлар учун яшагандан, ижод қилгандан кейин уларнинг муҳаббатига, ихлосига ҳам бефарқ бўлиш инсофдан эмас.

— Гўзал аёллар муҳаббатга ошно бўлишади-а? — рашк билан берилган бу саволдан Жина Лоллобрижида табассум қилди.

— Тўғри, ошиқларим жуда кўп бўлган. Лекин улар билан ишқий муносабатларим узоққа чўзилмаган. Балки шундандир, бугун ёлғиз ўзим яшайман. Жаҳондаги мухлисларимнинг сон-саноғи йўқ, афсуски суянсам, ишонсам бўладиган яккаю ягонаси йўқ. Ғалати туюлади-я? Лекин ҳақиқат. Лекин киши қалбидаги умид энг сўнггида ўлар экан. Ҳар куни ўша чин муҳаббатимни кутаман.

Аёл киши эркакка нисбатан ҳисларга бой бўлади. Тақдир бу борада аёлга олиҳимматлилик қилган. Аёл мақсадга етиши учун муҳаббатини қурбон қилишгача боради. Эркак бўлса аввал ўзини, кейин ишини, ундан кейин аёлни севади. Аёл муҳаббатини эркак «мағрурлигим учун берилган сийлов», деб тушунади. Аёл гўзал бўлса, омадли бўлса, унда эркакнинг асабийлигини кўринг! Эркаклар ўзи шунақада, аёлнинг соясида қолиб кетишни ёқтиришмайди. Ўзини аёл муҳаббатидан бахтиёр ҳисоблаган, ютуқларингдан қувонган, чин дилдан севадиган эркакни топиш қийин... Шунинг учун ҳам то ҳануз кутяпман.

— Совға-саломларга ўч бўлсангиз керак?

— Мен қийин пайтда, камбағал оилада туғилганман. Урушни кўрганман. Очлик нималигини яхши биламан. Болалигимда онам менга бирор нарса совға қилолмаган, ўзимга ўзим совға қилганман. Мен учун энг катта совға — бу мухлисларимнинг менга муҳаббатидир. Уларнинг чанқоқ нигоҳлари, олқишларига етадиган совға борми жаҳонда...

...Жина Лоллобрижида ҳозир кинода суратга тушмаяпти. Лекин у бекорчи эмас. Сурат олишдан зерикса: қўлига тоштарошлик аслаҳасини олади. Ҳайкал ишлайди. Ажойиб суратлар чизади. «Ҳали ҳаётда барча юмушларимни адо этганим йўқ. Элликта роль ижро этган бўлсам, юзлаб қўшиқлар яратган бўлсам ҳам, одамлар айтган оқсоч ролини ижро этганим йўқ. Буни эплолмас эмишман. Мен бўлсам бунга тайёрман. Сочларим тарашни, пардоз-андозни талаб қилмайдиган бу ролни жоним билан ўйнаган бўлардим, — дейди у.

Жина ҳаётни севади, юраги ёниб туради. Шу сабаб ўзи айтганидек ҳали ҳам латофатини йўқотмаган!

Жина Лоллобрижиданинг яқинда Ҳамдўстлик мамлакатларига келиш нияти бор экан. Балки бу гўзал билан юртимизда ҳам юз кўришармиз...

Толиб САЪДУЛЛАЕВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон кўзи ожизлар жамиятига қарашли босмахона маъмурияти қўлда ҳарф терувчилар, китоб тикувчилар ва қоғоз қирқувчи мутахассисларни

ИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ.

Қўшимча маълумотлар учун телефонлар: 45-63-25, 45-55-68.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

1, 2, 3 март соат 18.00 да
«БАҲОР АЙЁМИНГИЗ БИЛАН!»
«КУЛГИ ВА ҚЎШИҚ КЕЧАСИ»
ҚАТНАШАДИЛАР:
ҲОЖИБОЙ ТОЖИБОЕВ
МАВЛУДА АСАЛХЎЖАЕВА
ҳамда
«АСАЛ» ГУРУҲИ
ЧИПТАЛАР ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИ КАССАЛАРИДА СОТИЛМОҚДА.
МАЪЛУМОТ УЧУН ТЕЛЕФОН — 45-92-51.

***

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
5, 6, 7 март соат 18.00 да
Халқаро хотин-қизлар байрамига бағишланган
«ТУРОН ЮЛДУЗЛАРИ» АНСАМБЛИНИНГ КАТТА КОНЦЕРТИ
ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист
НУРИДДИН ҲАЙДАРОВ
хушовоз хонанда
РАВШАН КОМИЛОВ
қизиқчилар:
Обид АСОМОВ, Собит АСОМОВ, Тўхтамурод АЗИЗОВ, Шукрулло ИСРОИЛОВ.
Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист
ИСМОИЛ ҒУЛОМОВ.
Мусиқа раҳбари — Ўзбекистон халқ артисти — Абдуҳошим Исмоилов.
Чипталар Халқлар Дўстлиги саройи кассаларида сотилмоқда.
МАЪЛУМОТ УЧУН ТЕЛЕФОН —45-92-51.

Ширин тотли эртамнинг
Чақноқ ёруғ юлдузи.
Сен бор — умрим мазмуни.
Сен менинг кўрар кўзим.
Кўзларингда ҳайратлар,
Кулишинг бир чиройли.
Ҳар нарсага интилиб
Туришларинг чиройли.
Умринг кечсин осуда,
Бўлдим сенга парвона.
Умид кўзини тиккан
Сенга Ватанинг — она!

Даврон Аҳмад сурат лавҳаси.

«02» хабар беради

ЖИНОЯТ ЖАЗОСИЗ ҚОЛМАЙДИ

• Миробод тумани ички ишлар бошқармаси ходимлари Фитрат кўчасида фуқаро И. Леонидни текшириб кўришганида унинг ёнидан гашиш гиёвандлик моддасини топишди. Леонид ҳозир бу моддани нима учун чўнтагида олиб юрганлиги юзасидан терговда жавоб бермоқда.

• Шу тумандаги Қўйлиқ — 4 мавзесидаги уйлардан бирида яшовчи Сайёрахоннинг хонадонига Мукаррам исмли аёл бостириб кириб ғаразли мақсадларда унинг салкам 8 минг сўмлик молларини чил-чил қилиб синдирди. Бу аёлларнинг ўзаро жанжаллашувига ички ишлар ходимлари аралашишига тўғри келди.

• ТТЗ-4 мавзесидаги 265-ўрта мактаб олдида номаълум киши Тошкент тиббиёт институти автомобиль тўхташ жойида қоровул бўлиб ишлайдиган Т. Юрийга тан жароҳати етказиб яширинишга уринади. Ички ишлар ходимлари кўрган-чора тадбирлар натижасида шаҳримиздаги автосервислардан бирида муҳандис бўлиб ишловчи Ч. Константин ушланди. Жабрланувчи тиббий ёрдам кўрсатиш учун касалхонага ётқизилди.

• «Ажим» фирмасида машинистка бўлиб ишловчи С. Клавдиянинг уйидаги 5 турдан иборат бўлган моллар йўқолиб қолди. У ички ишлар ходимларига мурожаат қилганидан кейин ўғирлик жинояти очилди. Клавдиянинг уйига меҳмон бўлиб келган 3-ҳунар-техника билим юрти ўқувчиси Ф. Нонна мезбоннинг тузига хиёнат қилиб нопок ишга қўл урган экан. «Меҳмон» ҳозир барча қилмишлари учун терговда жавоб бермоқда.

• Мирзо Улуғбек туманидаги «Темур» фирмаси деразасини тош билан уриб синдириб ичидан 20 қути сигарет, 4 та ўт ёққични ўғирлашга уринган 20-ҳунар-техника билим юрти ўқувчилари М. Вячеслав ва И. Аркадийлар ички ишлар ходимлари томонидан қўлга олинди.

• Юнусобод тумани ички ишлар бошқармаси ходимлари ҳам кўплаб жиноятларни очишга муваффақ бўлишмоқда. Амир Темур ва Аҳмад Дониш кўчалари кесишган чорраҳада шу туманда яшовчи А. Бурҳон текшириб кўрилганида унинг ёнидан марихуана гиёвандлик моддаси топилди.

• Шу туман ҳудудида Қирғизистон Республикаси, Жалолобод туманида истиқомат қилувчи Ш. Ҳусаннинг ёнидан ҳам марихуана гиёвандлик моддаси топилди. Ҳозир улар терговда жавоб беришмоқда.

• Юнусобод туманида жойлашган «Баҳодир» қаҳвахонасидан маст ҳолда чиққан «Зангори экран» устахонасида телеуста бўлиб ишлайдиган С. Асқар ички ишлар ходимларининг қонуний талабига бўйсунмасдан, аксинча уларга қаршилик кўрсатиб, биттасининг бошига шиша билан уришга ҳаракат қилди. Ҳозир у ҳам ўз қилмиши учун терговда жавоб бермоқда.

• Шайхонтоҳур туманида истиқомат қилувчи, ҳеч қаерда ишламайдиган Б. Ориф ҳам ўғирлиги учун ички ишлар ходимлари томонидан қўлга олинди. Бу кимса О. Жумагулга қарашли 14 дона аёллар плашчини ўғирлаб кетаётганида ушланиб, терговга тортилди.

• Тошкент туманилик ҳеч қаерда ишламайдиган Э. Давлатнинг ҳам қиладиган иши бўлмагач, «Чорсу» бозорида талончилик қилишга ўтиб олганди. У куппа-кундузи Тожикистон Республикаси, Ленинобод вилоятидан келган Г. Нишонбойнинг эгнидаги камзулини қўрқитиш йўли билан тортиб олганди. У ҳам қилмиши устида ушланди.

• Оқ арақнинг кўплаб оилалар орасига совуқлик тушираётгани ҳеч кимга сир эмас. Сергели туманида яшовчи, Тошкент аэропорти ходими Б. Содиқ ҳам ичиб келиб ўз хотинини урди. Натижада аёл бурун, юз, кўзи қаттиқ жароҳатланиб шифохонага ётқизилди.

• Шу туманда яшовчи, ишининг тайини бўлмаган А. Аҳат ҳам 211-болалар боғчасида ишловчи Ф. Анорани маст ҳолда уриб тан жароҳати етказди. Зўравон ички ишлар ходимларига қилмишлари учун жавоб бермоқда.

• Номаълум киши Қуйичирчиқ туманилик Т. Усмонга нисбатан жисмоний куч ишлатиш йўли билан устидаги кийимларини ечиб олди-ю яширинишга уринди. Тунда хизматни ўтаб юрган ички ишлар ходимлари томонидан талончи — Т. Мурод ушланди.

• «Жамол» фирмасига қарашли тижорат дўкони деразасини синдириб, у ердан «Семург» радиоприёмниги, 5 та калькулятор, болалар ўйинчоғи, 5 та соат, телефон аппарати, спорт либоси, 29 дона шамни ўғирлашга уринган Чироқчи туманидаги болалар уйида тарбияланувчи 1984 йилда туғилган А. Г. қўлга олинди.

• Собир Раҳимов туманидаги хонадонлардан бирига талончилик йўли билан кириб уй эгаси С. Мағзуманинг хонадонидан 50 минг сўм пулни олиб кетишга уринган, ҳеч қаерда ишламайдиган Ч. Минхайр ички ишлар ходимлари томонидан ушланди.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЧКИ ИШЛАР БОШ БОШҚАРМАСИ МАТБУОТ ХИЗМАТИ.

ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИ ИСТЕЪМОЛЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистонда амал қилаётган қонун асосида (Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1995 йил 12 майдаги «Халқ хўжалигида ҳисоб-китобларнинг ўз вақтида ўтказилиши учун корхона ва ташкилотлар раҳбарларининг масъулиятини ошириш тадбирлари тўғрисида»ги Фармони) абонентларга электр ҳақини олдиндан тўлаши зарурлигини

ЭСЛАТАМИЗ.

Электр ҳақининг ўз вақтида тўланмаслиги ёки счётлар тўлиқ тўланмаганлиги оқибатида қарзлар йиғилиб қолиши абонентнинг электр таъминотини тўхтатиб қўйишга ва қарзларни қонун йўли билан ундириб олишга тўғри келади.

ҲУРМАТЛИ ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИ ИСТЕЪМОЛЧИЛАРИ!

Сиздан электр ҳақини ўз вақтида олдиндан тўлаб қўйишингизни

СЎРАЙМИЗ.

Ўртача ойлик сарф ҳисобидан бир йилга, ярим йилга олдиндан ҳақ тўлаб қўйиш мумкин. Йил охирида эса электр счётчик кўрсаткичи бўйича узил-кесил ҳисоб-китоб қилинади.

ОЛДИНДАН ҲАҚ ТЎЛАШ СИЗНИНГ МАНФААТИНГИЗНИ КЎЗЛАЙДИ.

Бу Сизнинг вақтингизни тежаш билан бирга электр таъминоти узлуксизлигини таъминлайди.

«Ўзэнергоназорат».

Кейинги вақтда шаҳримиз ҳудудида ҳожатбарор «тадбиркорлар» кўпайиб қолди. Улар қўшни Қозоғистон Республикасидан бензин олиб келиб ноқонуний даромад олиш кетидан қувишяпти. Савол туғилиши мумкин. Бунинг нимаси ноқонуний? Биринчидан, Ўзбекистон Республикасининг маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 164-моддасининг 2-қисмига асосан «Ёнилғи-мойлаш материаллари билан, дори-дармон воситалари ёки тиббий буюмлар билан қўлда савдо қилиш ёки шаҳарларда белгиланган жойларда қўлда савдо қилиш тақиқланган. Ва уларга суд орқали чора кўрилиши белгиланган. Иккинчидан, мўмай даромад олиш мақсадида ҳамюртларимиз ўзимиздаги ёнилғи-мойлаш маҳсулотлари сотилмай туриб қолишига сабабчи бўлмоқдалар. Бунинг устига қозоғистонлик биродарларимиз ҳам жиноий ишга шерик бўлиб қолишяпти. Нега дейсизми? Ким сизга, яна бошқа юрт фуқаросига бирваракайига 200 литр бензин сотади? Мана, энди олиб қарайлик. Бир ҳамшаҳримиз Уйғур кўчасидаги 11-уйда истиқомат қилувчи Р. Холматов бензинни олиб келиб ёнғинга қарши эҳтиёт чорасини кўрмасдан сақлаган. Бунинг оқибатида уйда ёнғин чиқадиган бўлса, фақат унинг ўзи хонавайрон бўлмаса керак!

Ножўя иш — келтирар ташвиш

УЙИДА БЕНЗИНФУРУШЛИК ҚИЛАЁТГАНЛАР

Тошкент шаҳар солиқ идораларининг ходимлари фуқаролар томонидан юқорида зикр этилган ноқонуний хатти-ҳаракатларга чек қўйиш мақсадида назорат ишларини кучайтирмоқдалар. Фақат шу йилнинг ўтган даврида Тошкент шаҳрида ноқонуний йўл билан бензинфурушлик қилаётган 77 нафар фуқаро аниқланди. Улардан 6145 литр бензин олиб қўйилди. Ва бу шахсларга чора кўриш учун расмийлаштирилган ҳужжатлар суд идораларига юборилди. Юнусобод туманидаги Тўхтасин Жалилов кўчасидаги 67-уйда яшовчи Қ. Раҳимов 60 литр бензин билан, шу кўчадаги 63-уйда истиқомат қилувчи А. Зуфаров 40 литр бензин билан, яна шу кўчадаги 71-уйда яшовчи Ж. Ҳидоятова 40 литр бензин билан ҳамда Юнусобод даҳаси 15-мавзе, 37-уй, 28-хонадонда истиқомат қилувчи А. Жалилов 200 литр бензин билан савдо қилаётганларида қўлга тушдилар.

Солиқ идоралари томонидан вақти-вақти билан ана шундай текширувлар ўтказилиб турилишига қарамай айрим шахслар мўмай даромад топиш йўлида ҳеч нарсадан тап тортишмаяпти. Улар ўзларининг ноқонуний хатти-ҳаракатларини давом эттиришмоқда. Лекин бу соҳадаги назорат ишлари фақат солиқ идораларининг вазифаси эмас. Балки барча жамоатчиликнинг маҳалла қўмиталари, ички ишлар ходимларининг ҳам муҳим вазифасидир.

Омон ТУРСУНХЎЖАЕВ,
Тошкент шаҳар давлат солиқ бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

Бош муҳаррир ўринбосари
Солиҳ ЁҚУБОВ

Тошкент шаҳар «Дори-дармон» Давлат акционерлик бирлашмаси иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси, республика ва шаҳар дорихоналар бошқармаларида кўп йил фаолият кўрсатган
Ҳамид Абдураҳмонович АҲМЕДОВнинг
бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқўр таъзия изҳор этади.

«Ўзбексавдо» Давлат акционерлик уюшмаси шу жамоанинг ходимаси С.Г. Сабирзяновага оналари
Гильминиса Зайнуловна ЗАЙНУЛИНАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
TOŞKENT OQŞOMI

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар: хатлар — 33-29-70; эълонлар: 33-81-42, 36-57-27.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 64690

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10. ❖ Буюртма Г-067. ❖ Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. ❖ Қоғоз бичими А-2 «Шарқ» нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. ❖ Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. ❖ Босмага топшириш вақти 11.30. ❖ Босишга топширилди: 11.30. 1 2 3 4 5 6.